

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-01/7
URBROJ: 613-1-03-5-25-11
Zagreb, 12. svibnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo mora,
prometa i
infrastrukture
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2023.	22
	Javna nabava	26
III.	REVIZIJA ZA 2023.	28
	Ciljevi i područja revizije	28
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	28
	Metode i postupci revizije	29
	Nalaz za 2023.	31
	Provedba naloga i preporuka	36

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23 i 57/24).

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: unutarnji i međunarodni pomorski, nautički, cestovni, željeznički, kombinirani i zračni promet; žičare te promet na unutarnjim vodama s infrastrukturom tih vidova prometa; planiranje, izradu i provedbu strateških dokumenata i projekata prometne infrastrukture, predlaže strategiju razvoja svih vidova prometa; zaštitu mora od onečišćenja s brodova; morske luke, pomorsko dobro i utvrđivanje granica pomorskog dobra, pomorsko osiguranje i pomorske agencije; luke na unutarnjim plovnim putovima; kopnene robno-transportne centre; zračne luke; prijevozna sredstva, osim onih poslova koji ulaze u djelokrug rada drugih ministarstava i pravnih osoba s javnim ovlastima, elektroničke komunikacije (telekomunikacije i radijske komunikacije) i poštanske usluge; inspekcijske poslove: sigurnosti plovidbe na moru, unutarnjeg i međunarodnog cestovnog prometa i cesta, osim poslova iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova, sigurnosti željezničkog prometa, sigurnosti žičara, sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama. Obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na gradnju, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putova na unutarnjim vodama, tehničko održavanje i osposobljavanje vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda.

Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: elektroničke komunikacije, informacijsko društvo, osim poslova iz tih područja koji su u nadležnosti drugih tijela državne uprave i poštanske usluge, pripremanje nacрта prijedloga zakona i drugih propisa iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, radijske opreme i elektromagnetske kompatibilnosti, predlaganje strategija, strateških planova, studija, smjernica i programa razvoja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj te planova za njihovu provedbu, izradu analiza i izvješća te prijedloga mjera i planova za razvoj i poboljšanje stanja u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, predstavljanje Republike Hrvatske u europskim i međunarodnim organizacijama i institucijama u području elektroničkih komunikacija, informacijskog društva i poštanskih usluga te sudjelovanje u radu njihovih upravnih i radnih tijela i stručnih skupina, sudjelovanje na međudržavnim sastancima i pregovorima iz područja elektroničkih komunikacija, informacijskog društva i poštanskih usluga te provedbu međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija iz ovih područja.

Nadalje, obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na organiziranje izrade strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa za sve vidove prometa, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga od posebnog značenja za Republiku Hrvatsku i pripremanje prijedloga Vladi Republike Hrvatske za njihovo odobravanje i provedbu; organiziranje odgovarajućih velikih infrastrukturnih investicijskih radova u izgradnji objekata i uređaja prometne infrastrukture, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, osim njihove rekonstrukcije i održavanja, i drugih odgovarajućih krupnih infrastrukturnih radova od značaja za održivi razvitak Republike Hrvatske koji se u cijelosti ili u većoj mjeri financiraju sredstvima državnog proračuna i/ili uz mješovito financiranje (sredstva Europske unije, koncesije); usklađuje aktivnosti drugih subjekata u izgradnji takvih objekata, prati i kontrolira te investicije te obavlja stručne poslove koji se odnose na pokretanje, usklađivanje i nadzor poslova određenih aktima i propisima kojima se uređuje ukupni razvoj prometa, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva. Također, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije (dalje u tekstu: EU) u područjima iz nadležnosti Ministarstva te obavlja i druge poslove koji su mu stavljani u nadležnost posebnim zakonom.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su opći prihodi i primici, europski strukturni i investicijski fondovi, Fond solidarnosti EU, Mehanizam za oporavak i otpornost, ostali prihodi za posebne namjene te drugi izvori.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (Narodne novine 97/20, 2/21 i 6/23) za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Samostalni sektor za vanjske i europske poslove i odnose s javnošću, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Uprava pomorstva, Uprava sigurnosti plovidbe, Uprava unutarnje plovidbe, Uprava za željezničku infrastrukturu i promet, Uprava zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte, Uprava za cestovni promet, cestovnu infrastrukturu i inspekciju, Uprava za EU fondove i strateško planiranje te Uprava za proračun i financije. U okviru Glavnog tajništva i uprava ustrojene su sektori, službe i odjeli. Navedenom Uredbom predviđen je 1 041 službenik i namještenik.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, početkom 2023. Ministarstvo je imalo 784 zaposlenika, a koncem 2023. imalo je 781 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 22. siječnja 2016. je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar Oleg Butković, dipl. ing.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva, uspostavljeno je upravljanje rizicima te je u srpnju 2018. donesena Strategija upravljanja rizicima.

Ministarstvo je u okviru poslovanja utvrdilo ključne poslovne procese za financijsko upravljanje i glavne rizike tih procesa te je u travnju 2018. ustrojen Registar rizika. U Registru su evidentirani strateški rizici te operativni rizici koje su prepoznale i predložile ustrojstvene jedinice. Registar rizika ažurira se prema potrebi, najmanje jedanput godišnje u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika te je sastavljeno Izvješće o upravljanju rizicima za 2023. Prema navedenom Izvješću, u 2023. na razini Ministarstva utvrđeno je deset rizika, a na razini ustrojstvenih jedinica Ministarstva 35 rizika, od čega je za devet umanjena značajnost te će se za 2024. nastaviti pratiti preostalih 26 rizika.

U ožujku 2024. je, na temelju odredaba Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19), ministar sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. na obrascu iz Priloga 1.b. navedene Uredbe. U Izjavi je navedeno da su, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti te na temelju naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju iz prethodnih godina koji nisu provedeni, u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Sastavljen je plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s popisom aktivnosti koje je potrebno poduzeti, rokovima provedbe i odgovornim osobama za otklanjanje slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenima prethodne godine.

U skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva. Od planiranih pet, unutarnja revizija Ministarstva obavila je u 2023. četiri revizije, od čega dvije u Ministarstvu i dvije u institucijama iz nadležnosti Ministarstva (Hrvatski hidrografski institut i Lučka uprava Slavonski Brod). U Ministarstvu su obavljene unutarnje revizije procesa poticanja otočnog cestovnog prijevoza te procesa dodjele stipendija redovnim učenicima i studentima srednjih pomorskih škola i pomorskih fakulteta. Sastavljeno je Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023. Prema navedenom Mišljenju, uspostavljen je zadovoljavajući sustav unutarnjih kontrola uz stanovite nedostatke te su dane preporuke (sedam preporuka) za poboljšanje. Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva prati provedbu danih i prihvaćenih preporuka (tijekom 2023. provedene su četiri, a nisu provedene tri preporuke iz prethodno obavljenih unutarnjih revizija za koje je protekao rok i za koje je sastavljeno obrazloženje s razlozima neprovođenja).

Ministarstvo je donijelo unutarnje akte koji se odnose na mjerila i način korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda, interno izvješćivanje, postupanje s ulaznim računima i zahtjevima krajnjih korisnika proračunskih sredstava za prijenos sredstava, postupanje u vezi s naplatom prihoda, postupanje s nefinancijskom imovinom, korištenje, održavanje i evidentiranje poslovnih prostora (nekretnina), obavljanje popisa imovine i obveza, blagajničko poslovanje, službena putovanja, zaduživanje, korištenje i razduživanje informatičke i komunikacijske opreme, postupak zaključivanja ugovora o djelu, provođenje javne nabave, praćenje izvršavanja ugovora te druge upute i interne procedure u vezi s poslovanjem Ministarstva. Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja djelokruga rada, financijska izvješća, strategije, programi, planovi i izvješća te drugi dokumenti u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12) koji je bio na snazi do 25. siječnja 2025. kada je na snagu stupio Etički kodeks državnih službenika i namještenika (Narodne novine 8/25), Ministarstvo je imenovalo povjerenika za etiku. Također, na temelju odredaba Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, u siječnju 2017. imenovana je osoba za nepravilnosti, a na temelju odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama u srpnju 2015. imenovan je službenik za informiranje. Službenik za zaštitu osobnih podataka imenovan je na temelju odredbe članka 37. Uredbe EU 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2023., donesenim u prosincu 2022., planirana su sredstva za Ministarstvo u užem smislu (proračunska glava 05) u iznosu od 1.190.367.107,00 eura. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023., donesenim u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjelama sredstava na temelju odluka ministra financija iz siječnja, ožujka, lipnja, srpnja, kolovoza, rujna, studenoga i prosinca 2023., financijski plan Ministarstva povećan je za 363.544.255,00 eura ili 30,5 % te iznosi 1.553.911.362,00 eura.

U odnosu na početni financijski plan, značajno su povećana sredstva za provedbu tekućeg projekta Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija za 225.293.160,00 eura ili 503,2 %, aktivnosti Naknada u cijeni goriva za Hrvatske ceste d.o.o. (dalje u tekstu: HC d.o.o.) za 72.000.000,00 eura ili 29,3 % te za provedbu tekućeg projekta Nacionalni plan oporavka i otpornosti za 43.019.070,00 eura ili 68,1 %. Nadalje, sredstva za aktivnost Potpora županijskim upravama za ceste za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta nisu bila planirana početnim financijskim planom, a tekućim financijskim planom planirana su u iznosu od 25.906.277,00 eura.

Vrijednosno najznačajnije smanjena su sredstva za provedbu tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost za 60.510.255,00 eura ili 21,7 % u odnosu na početni financijski plan.

Vrijednosno značajniji izvori financiranja planiranih rashoda i izdataka su opći prihodi i primici u iznosu od 1.059.211.491,00 euro, Kohezijski fond u iznosu od 145.256.532,00 eura, Mehanizam za oporavak i otpornost u iznosu od 106.085.144,00 eura, Fond solidarnosti EU – potres ožujak 2020. u iznosu od 83.696.119,00 eura, Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 78.504.359,00 eura te sredstva učešća za pomoći u iznosu od 45.701.678,00 eura.

Sredstva su planirana za financiranje provedbe jedanaest programa, koji se provode kroz 42 aktivnosti, 26 tekućih i 16 kapitalnih projekata. Vrijednosno značajniji su program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU za koji su sredstva planirana u iznosu od 637.164.552,00 eura ili 41,0 %, Izgradnja i održavanje cestovne infrastrukture u iznosu od 452.408.656,00 eura ili 29,1 % te Razvoj i sigurnost kopnenog prometa u iznosu od 205.313.409,00 eura ili 13,2 % planiranih sredstava.

Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za provedbu aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. u iznosu od 318.121.176,00 eura ili 20,5 % te tekućih projekata Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 270.064.582,00 eura ili 17,4 %, OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 218.345.345,00 eura ili 14,1 % te Nacionalni plan oporavka i otpornosti u iznosu od 106.167.414,00 eura ili 6,8 % ukupno planiranih sredstava.

Prema vrsti rashoda i izdataka, vrijednosno značajnije planirane su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 1.187.729.951,00 euro (najvećim dijelom u iznosu od 900.862.971,00 euro za pomoći unutar općeg proračuna), ostali rashodi u iznosu od 194.595.149,00 eura te subvencije u iznosu od 95.346.827,00 eura.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi i izdaci Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 1.565.224.100,75 eura, što je 11.312.738,75 eura ili 0,7 % više od plana. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za provedbu aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. u iznosu od 318.121.176,00 eura te tekućih projekata Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 269.951.555,13 eura, OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 195.762.598,90 eura te Nacionalni plan oporavka i otpornosti u iznosu od 103.534.167,09 eura.

U skladu s odredbom članka 38. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci Ministarstva za 2024. u iznosu od 1.099.093.993,00 eura te za 2025. u iznosu od 1.275.360.341,00 euro.

Ministarstvo je u prosincu 2020. izradilo Provedbeni program Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje od 2021. do 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program) u kojem su navedene mjere koje Ministarstvo planira provesti do konca 2024. u cilju realizacije Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2024. Navedeni Provedbeni program, između ostalog, sadrži ukupno 55 mjera i 96 pokazatelja rezultata mjera. Sastavni dio Provedbenog programa je tablični prikaz koji uključuje: cilj iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja, naziv i svrhu provedbe mjere, procijenjeni trošak provedbe pojedine mjere, poveznicu na izvor financiranja, okvir za praćenje provedbe koji se sastoji od ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, rokove provedbe te pokazatelje rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe.

Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Ministarstva za 2023. sastavljeno je u travnju 2024. Prema podacima iz navedenog Godišnjeg izvješća, od ukupno 55 mjera, provedeno je 26 mjera, u tijeku je provedba 22 mjere, pet mjera je u kašnjenju, od jedne mjere se odustalo, a jedna nije pokrenuta. Ciljne vrijednosti za 2023. ostvarene su za 70 ili 72,9 % pokazatelja rezultata mjera.

Godišnjim planom rada Ministarstva za 2023. koji je donesen u prosincu 2022., a izmjene i dopune u prosincu 2023., određene su aktivnosti koje će Ministarstvo provoditi u cilju ostvarenja mjera sadržanih u Provedbenom programu. Godišnji izvještaj o radu za 2023. sastavljen je u travnju 2024. te objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama. Prema Godišnjem izvještaju o radu za 2023., većina planiranih aktivnosti je provedena.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPFI) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.564.723.774,90 eura, što je 422.718.003,72 eura ili 37,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	303.943.333,99	459.169.663,41	151,1
2.	Prihodi od imovine	12,21	0,00	-
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.737.881,19	4.435.064,52	93,6
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	33.948,74	33.591,86	98,9
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	833.290.595,05	1.101.085.455,11	132,1
	Ukupni prihodi	1.142.005.771,18	1.564.723.774,90	137,0

Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.101.085.455,11 eura koji čine 70,4 % ukupnih prihoda te na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 459.169.663,41 euro koji čine 29,3 % ukupnih prihoda.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 459.169.663,41 euro, što je 155.226.329,42 eura ili 51,1 % više u odnosu na prethodnu godinu kad su iznosili 303.943.333,99 eura, najvećim dijelom zbog većeg korištenja sredstava iz EU fondova. Odnose se na pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 458.381.009,93 eura i na prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 788.653,48 eura.

Najvećim dijelom ostvareni su iz izvora Kohezijski fond u iznosu od 131.767.455,27 eura, Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 113.077.601,98 eura, Mehanizam za oporavak i otpornost u iznosu od 103.458.825,13 eura, Fond solidarnosti EU – potres ožujak 2020. u iznosu od 83.696.118,65 eura i Fond solidarnosti – potres prosinac 2020. u iznosu od 24.355.705,82 eura.

Vrijednosno značajniji prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su za provedbu tekućih projekata OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 167.882.542,90 eura, Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 108.051.824,47 eura te Nacionalni plan oporavka i otpornosti u iznosu od 103.458.825,13 eura.

Prihodi od prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 788.653,48 eura ostvareni su od Ministarstva unutarnjih poslova, nositelja Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. (Narodne novine 86/21). Iz navedenih prihoda financirani su projekti i oprema prema Planu potreba Nacionalnog plana za nabavu službenih osobnih vozila.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 4.435.064,52 eura. Odnose se na namjenske prihode ostvarene od naknada za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja u iznosu od 2.326.566,68 eura te namjenske prihode od naknada za ispite pomoraca u iznosu od 2.108.497,84 eura.

Naknadu za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja u skladu s odredbama članka 51. Pomorskog zakonika (Narodne novine 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19) i članaka 3. i 4. Pravilnika o naknadi za sigurnost plovidbe (Narodne novine 116/16 i 14/20) obvezni su plaćati vlasnici ili korisnici jahti i brodica te plovila unutarnje plovidbe kada plove ili borave u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske. Vlasnik ili korisnik plovnog objekta naknadu za plovni objekt plaća za godišnje razdoblje. Navedena naknada prihod je državnog proračuna, od čega je 50,0 % namjenski prihod Ministarstva koji se koristi za razvoj i održavanje materijalnih sredstava za traganje i spašavanje na moru te sustava za nadzor i upravljanje pomorskim prometom, razvoj i održavanje materijalnih sredstava za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za reagiranje i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora s pomorskih objekata te za troškove naplate navedene naknade.

Nadalje, u skladu s odredbama članka 132. Pomorskog zakonika, naknadu za ispite odnosno svjedodžbe pomoraca plaćaju pomorska učilišta, odnosno osobe koje polažu ispite i prihod je državnog proračuna, od kojeg se 50,0 % iznosa koristi namjenski za pokriće troškova održavanja praktičnog dijela ispita i troškova naknade za članove ispitnih povjerenstava.

Iz prethodne godine prenesena su neutrošena namjenska sredstva u iznosu od 6.295.198,01 euro, tijekom 2023. ostvareni su prihodi u iznosu od 4.435.064,52 eura te su raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 10.730.262,53 eura. Navedena sredstva su u 2023. utrošena u iznosu od 5.955.961,20 eura te su u 2024. prenesena neutrošena namjenska sredstva u iznosu od 4.774.301,33 eura.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 1.101.085.455,11 eura te se u cijelosti odnose na prihode iz državnog proračuna. Ostvareni su 267.794.860,06 eura ili 32,1 % više u odnosu na 2022., najvećim dijelom zato što su ostvareni prihodi za financiranje rashoda za pomoći u okviru provedbe tekućeg projekta Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 161.844.991,48 eura, a kojih nije bilo u 2022.

Nadalje, povećani su i prihodi za financiranje aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o., koji su u 2023. ostvareni u iznosu od 318.121.176,00 eura, što je 45.326.565,00 eura više u odnosu na 2022. kada su ostvareni u iznosu od 272.794.611,00 eura.

Prihodi iz državnog proračuna odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 1.078.447.431,61 euro, financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 15.314.915,00 eura te prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 7.323.108,50 eura.

Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda poslovanja u ukupnom iznosu od 727.358.992,66 eura namijenjeni su za financiranje aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. u iznosu od 318.121.176,00 eura, tekući projekt Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 161.899.730,66 eura, aktivnosti Upravljanje, organizacija i regulacija željezničkog prometa u iznosu od 89.959.499,00 eura, aktivnosti Poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 79.644.165,00 eura i financiranje aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HŽ Infrastrukturu d.o.o. u iznosu od 77.734.422,00 eura.

Prema odredbi članka 91., stavka 2. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), Hrvatskim cestama d.o.o. pripada naknada u iznosu od 0,11 eura, a Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 0,03 eura po litri naplaćene trošarine na energente (olovni i bezolovni benzin), koje su jedan od izvora financiranja građenja i održavanja javnih cesta. Na temelju odredbe članka 18., stavka 3. Zakona o željeznici (Narodne novine 32/19, 20/21 i 114/22), naknada u iznosu od 0,03 eura po litri naplaćene trošarine na energente pripada upravitelju infrastrukture, odnosno društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. Navedene naknade isplaćuju se na račune društava, najviše do iznosa koji je za te namjene osiguran u državnom proračunu za pojedinu proračunsku godinu.

Prihodi iz državnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 15.314.915,00 eura ostvareni su za dani zajam trgovačkom društvu u javnom sektoru Pružne građevine d.o.o. (u 100-postotnom vlasništvu HŽ Infrastrukture d.o.o.) u iznosu od 14.600.000,00 eura te za dani zajam koncesionaru društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. u iznosu od 714.915,00 eura.

Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u ukupnom iznosu od 5.470.233,56 eura utrošeni su za financiranje rashoda za nabavu brodica za traganje i spašavanje u svrhu obnove flote lučkih kapetanija u iznosu od 2.876.553,28 eura, nabavu sustava za suzbijanje onečišćenja mora u iznosu od 1.207.490,00 eura, nabavu radova na izgradnji zimovnika u Opatovcu (za smještaj plovila u vrijeme nemogućnosti plovidbe Dunavom zbog ledostaja/ledohoda) u iznosu od 564.935,16 eura, ulaganja u računalne programe u iznosu od 498.093,54 eura te nabavu osobnih automobila u iznosu od 323.161,58 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.564.793.447,63 eura, što je 423.690.574,43 eura ili 37,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	17.273.341,81	19.908.591,91	115,3
2.	Materijalni rashodi	18.152.893,73	14.945.310,01	82,3
3.	Financijski rashodi	308.049,35	34.757,60	11,3
4.	Subvencije	76.342.338,48	94.636.385,64	124,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	843.313.733,10	1.173.446.867,72	139,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.561.720,14	7.896.671,50	104,4
7.	Ostali rashodi	112.437.915,45	226.586.821,63	201,5
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	9.177.042,25	12.023.126,62	131,0
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	56.535.838,89	15.314.915,00	27,1
Ukupni rashodi i izdaci		1.141.102.873,20	1.564.793.447,63	137,1
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		1.142.005.771,18	1.564.723.774,90	137,0
Višak prihoda		902.897,98	0,00	-
Manjak prihoda		0,00	69.672,73	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 1.173.446.867,72 eura koji čine 75,0 % ukupnih rashoda i izdataka, ostale rashode u iznosu od 226.586.821,63 eura koji čine 14,5 % te rashode za subvencije u iznosu od 94.636.385,64 eura koji čine 6,0 % ukupnih rashoda i izdataka.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi i izdaci su povećani za 423.690.574,43 eura ili 37,1 %, najvećim dijelom jer su povećani rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, koji su veći za 330.133.134,62 eura ili 39,1 %. U okviru navedenih rashoda vrijednosno značajnije su povećani rashodi za provedbu tekućeg projekta Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija za 226.383.269,21 euro te za provedbu aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. koji su povećani za 45.326.565,00 eura.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 19.908.591,91 euro, što je 2.635.250,10 eura ili 15,3 % više u odnosu na ostvarene rashode za zaposlene u 2022. Rashodi za zaposlene su veći u odnosu na 2022. zbog povećanja osnovice za obračun plaća (u travnju i listopadu 2023.) te isplate dodatka na plaće državnim službenicima i namještenicima na temelju Odluke o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23) i Odluke o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima (Narodne novine 97/23).

Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 16.564.195,58 eura, doprinose na plaće u iznosu od 2.702.574,92 eura te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi za djecu, naknada za godišnji odmor, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu od 641.821,41 euro. Rashodi za brutoplaće odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 15.833.865,82 eura, prekovremeni rad u iznosu od 447.807,46 eura i rashode za plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 282.522,30 eura.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 14.945.310,01 euro, što je 3.207.583,72 eura ili 17,7 % manje u odnosu na ostvarene u 2022., najvećim dijelom zbog toga što su u 2022. (u skladu s vlasničkim udjelom Republike Hrvatske) društvu Zračna luka Zagreb d.o.o. plaćeni troškovi razvoja u iznosu od 1.111.404,55 eura (8.373.877,60 kn), a kojih nije bilo u 2023. te zbog manje ostvarenih rashoda za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 828.723,53 eura te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 787.472,17 eura.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 9.981.943,86 eura koji čine 67,0 % ukupnih materijalnih rashoda te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 2.301.171,23 eura koji čine 15,4 % ukupnih materijalnih rashoda.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 3.680.989,24 eura, računalne usluge u iznosu od 1.605.268,54 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.374.288,39 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.091.969,43 eura.

Rashodi tekućeg i investicijskog održavanja najvećim dijelom odnose se na tehničko održavanje plovnog puta te akvatorija luka i lučica na vodnom putu rijeke Save u iznosu od 742.469,57 eura, održavanje sustava za nadzor i upravljanje pomorskim prometom u iznosu od 496.587,32 eura te na usluge upravljanja školskim brodom Kraljica mora u iznosu od 435.047,57 eura.

Vrijednosno značajnije računalne usluge odnose se na održavanje sustava e-pomorac u iznosu od 560.305,86 eura te informacijskog sustava upravljanja pomorskim dobrom i morskim lukama u iznosu od 129.236,42 eura.

Rashodi za zakupnine i najamnine najvećim dijelom odnose se na zakup licenci u iznosu od 882.883,16 eura te zakup građevinskih objekata u iznosu od 318.719,77 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge u ukupnom iznosu od 429.823,10 eura odnose se na usluge tehničke pomoći za provedbu funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova u iznosu od 109.604,82 eura, usluge stručnog nadzora građenja nad radovima izgradnje i vođenje projekta zimovnika u Opatovcu u iznosu od 94.839,09 eura, rashode po ugovorima o djelu u iznosu od 93.701,58 eura, usluge izrade elaborata praćenja morfoloških promjena rijeke Drave na dionicama ušća rijeke Drave u Dunav i prokopa Nemetin u iznosu od 66.112,55 eura te na izradu Strategije razvoja željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj u iznosu od 65.565,06 eura.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad članova ispitnih povjerenstava u iznosu od 1.574.489,20 eura te članarine u iznosu od 505.279,48 eura. Naknade članovima ispitnih povjerenstava se obračunavaju i isplaćuju u okviru provedbe aktivnosti Sigurnost plovidbe, na temelju Odluke o visini naknade koju plaćaju kandidati koji polažu ispite za vođitelja brodice, zapovjednika jahte i stručna zvanja pomoraca, načinu uplate naknada i raspodjele uprihođenih sredstava iz kolovoza 2010. te više izmjena navedene Odluke koje je donio ministar od 2013. do studenog 2022.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 94.636.385,64 eura, što je 18.294.047,16 eura ili 24,0 % više u odnosu na 2022. Odnose se na subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 57.660.474,28 eura, trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 35.997.126,08 eura te trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu od 978.785,28 eura.

Vrijednosno značajnije u iznosu od 7.655.132,00 eura povećani su rashodi subvencija za nadoknadu dijela troška dizelskog goriva koje se koristi kao pogonsko gorivo u komercijalnom prijevozu putnika zato što su se subvencije isplaćivale tijekom cijele 2023. za razliku od 2022. kada su se subvencije isplaćivale dio godine (od srpnja do konca 2022.), na temelju odredbi Uredbe o nadoknadi dijela troška dizelskog goriva koje se koristi kao pogonsko gorivo u komercijalnom cestovnom prijevozu putnika (Narodne novine 104/22) odnosno Uredbe o nadoknadi dijela troška dizelskog goriva koje se koristi kao pogonsko gorivo u komercijalnom cestovnom prijevozu putnika (Narodne novine 31/23) koja je bila u primjeni do ožujka 2024. Nadalje, povećani su rashodi za subvencije u iznosu od 5.238.115,00 eura za očuvanja prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) društvima koja obavljaju domaći linijski zračni prijevoz zato što je za 2023. subvencionirano više domaćih linija prijevoza u odnosu na 2022.

Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije ostvareni su za provedbu aktivnosti Provedba ugovora o koncesiji Bina-Istra u iznosu od 32.544.082,28 eura, Očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) u iznosu od 20.486.267,42 eura, Naknada koja se dodjeljuje poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje univerzalne poštanske usluge u iznosu od 14.772.714,58 eura, kapitalnog projekta Provedba ugovora o koncesiji Autocesta Zagreb-Macelj u iznosu od 12.600.177,75 eura i tekućeg projekta Nadoknada dijela troška dizelskog goriva koje se koristi kao pogonsko gorivo u komercijalnom prijevozu putnika u iznosu od 9.649.118,71 euro.

U srpnju 2003., radi financiranja gradnje, upravljanja, održavanja autoceste i svih pratećih objekata autoceste Zagreb-Macelj, zaključen je Ugovor o koncesiji između davatelja koncesije Republike Hrvatske koju zastupa Ministarstvo i društva Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. (dalje u tekstu: Koncesionar), a izmjene navedenog Ugovora u studenome 2003., srpnju 2004., lipnju 2008. te svibnju 2011. (dalje u tekstu: Ugovor o koncesiji). Koncesija je dodijeljena na 28 godina, odnosno do 2032., bez mogućnosti produljenja. Ugovorom o koncesiji, između ostalog, određeno je da će Ministarstvo Koncesionaru platiti iznos jednak iznosu poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) koji Koncesionar mora platiti na naplaćenu cestarinu. Koncesionar je Ministarstvu podnosio mjesečna izvješća o iznosu obračunatog PDV-a na naplaćenu cestarinu s priloženim dokazima i dokumentacijom. Na temelju navedenih mjesečnih izvješća i zahtjeva za plaćanjem Koncesionara, Ministarstvo je obavljalo plaćanja Koncesionaru u visini obračunanog PDV-a u ugovorenom roku od 30 dana od primitka izvješća Koncesionara.

Nadalje, u 2006. s Koncesionarom je zaključen Sporazumu o cestarini. Navedenim Sporazumom, između ostalog, određeno je da će na prijedlog Ministarstva, Koncesionar na dionici Zabok-Krapina za I., I.A, II., III. i IV. kategoriju vozila korisnicima naplaćivati 44,0 % relevantne cijene cestarine, a kao naknadu za sniženje cestarine, Ministarstvo će Koncesionaru platiti razliku između tako snižene cestarine i relevantne cijene cestarine, uključujući PDV. Ministarstvo za svako vozilo koje prometuje na navedenoj dionici isplaćuje 56,0 % iznosa cestarine Koncesionaru za koje je to vozilo platilo sniženu cestarinu za navedeni postotak. Sredstva za nadoknadu 56,0 % cijene cestarine se Koncesionaru doznaju kvartalno, na način da se najprije plaća predujam, a nakon toga se plaća razlika između predujma i obveze prema obračunu stvarno ostvarenog prometa i naplaćene cestarine za prethodni kvartal. U prilogu zahtjeva Koncesionara za plaćanje nalazi se obračun s pregledom broja vozila iz pojedine skupine vozila koje su prošle naplatnim postajama.

Prema dokumentaciji na temelju koje su obavljena evidentiranja navedenih rashoda za subvencije u glavnoj knjizi, tijekom 2023. je prema mjesečnim obračunima i zahtjevima Koncesionara, Ministarstvo Koncesionaru plaćalo iznos obračunanog PDV-a na razliku između snižene cestarine i relevantne cijene cestarine na temelju mjesečnih obračuna i izvješća Koncesionara o iznosu PDV-a koji Koncesionar mora platiti na naplaćenu cestarinu (prema Ugovoru o koncesiji) i na temelju ispostavljenih računa za iznos razlike između relevantne cijene i snižene cijene cestarine u visini 56,0 % cestarine (prema Sporazumu o cestarini), na način da je Koncesionar u okviru mjesečnih izvješća o iznosu PDV-a u osnovicu za obračun PDV-a, kao i u obvezu za uplatu PDV-a na naplaćenu cestarinu, uključio i iznos razlike cijene cestarine s PDV-om između relevantne cijene i snižene cijene cestarine, a koja je obračunana i plaćena Koncesionaru i na temelju ispostavljenih mjesečnih računa Ministarstvu. Ministarstvo je u 2023. Koncesionaru na temelju mjesečnih zahtjeva za nadoknadu obračunanog iznosa PDV-a na naplaćenu cestarinu ukupno platilo 10.338.700,35 eura, a u navedeni iznos je uključen i obračunani PDV na sniženu cijenu cestarine (56,0 %) u iznosu od 196.087,89 eura. Navedeni način obračuna primjenjuje se od 2006. kada je zaključen Sporazum o cestarini. Sporazum o cestarini je zaključen dvije i pol godine nakon što je zaključen Ugovor o koncesiji te je kod njegova zaključenja trebalo voditi računa i uzeti u obzir odredbe Ugovora o koncesiji kao i obveze koje proizlaze za Ministarstvo iz navedenog Ugovora, a kako bi se izbjeglo plaćanje Koncesionaru u dijelu obračunanog iznosa PDV-a po dvije različite osnove na isti iznos naplaćene cestarine (na temelju Ugovora o koncesiji i na temelju Sporazuma o cestarini).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 1.173.446.867,72 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na kapitalne pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 719.942.558,30 eura, pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu od 268.605.630,42 eura te tekuće pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 180.340.430,83 eura. Financirane su sredstvima općih prihoda i primitaka, sredstvima učešća za pomoći, Kohezijskog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj, Mehanizma za oporavak i otpornost, Fonda solidarnosti – potres ožujak 2020., Fonda solidarnosti – potres prosinac 2020. te ostalih refundacija iz EU sredstava.

Vrijednosno najznačajnije kapitalne pomoći unutar općeg proračuna odnose se na sredstva doznačena društvima HC d.o.o. i Hrvatske autoceste d.o.o. na temelju odredaba Zakona o cestama za financiranje građenja i održavanja javnih cesta iz naknade u cijeni goriva u ukupnom iznosu od 372.334.042,00 eura, od čega su društvu HC d.o.o. doznačena sredstva u iznosu od 318.121.176,00 eura, a društvu Hrvatske autoceste d.o.o. u iznosu od 54.212.866,00 eura. Nadalje, vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na sredstva doznačena društvu HŽ infrastruktura d.o.o. na temelju odredaba Zakona o željeznici u ukupnom iznosu od 87.271.875,00 eura, od čega za financiranje željezničke infrastrukture iz naknade po litri naplaćene trošarine na energente u iznosu od 77.734.422,00 eura te za financiranje i sufinanciranje građenja, modernizacije i obnove željezničke infrastrukture u iznosu od 9.537.453,00 eura. Vrijednosno značajnije pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu od 235.610.627,30 eura ostvarene su za provedbu tekućih projekata OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 128.276.972,83 eura te Fond solidarnosti Europske unije – područje prijevoza, pošta i telekomunikacija u iznosu od 107.333.654,47 eura.

Tekuće pomoći unutar općeg proračuna najvećim dijelom ostvarene su za provedbu aktivnosti Upravljanje, organizacija i regulacija željezničkog prometa u iznosu od 89.959.499,00 eura te aktivnosti Poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 79.644.165,00 eura. Sredstva u iznosu od 89.959.499,00 eura doznačena su društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. na temelju Ugovora o upravljanju, organizaciji i regulaciji željezničkog prometa zaključenog u prosincu 2022. i dodatka Ugovoru iz studenoga 2023.

Sredstva u iznosu od 79.644.165,00 eura doznačena su društvu HŽ putnički prijevoz d.o.o. za prijevoz putnika na temelju Ugovora o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj, koji je zaključen u prosincu 2018. za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. i dodatika Ugovoru iz prosinca 2019.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade odnose se na naknade iz proračuna građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 7.619.524,32 eura te naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 277.147,18 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na provedbu aktivnosti Poticanje otočnog javnog cestovnog prijevoza u iznosu od 4.229.808,50 eura te aktivnosti Godišnja naknada za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide u iznosu od 3.381.458,29 eura.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 226.586.821,63 eura, što je 114.148.906,18 eura ili 101,5 % više u odnosu na 2022. Vrijednosno značajniji ostali rashodi odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 179.810.498,41 euro, kapitalne donacije u iznosu od 35.445.470,67 eura te naknade šteta pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 10.642.056,52 eura. Povećanje rashoda u odnosu na 2022. najvećim dijelom se odnosi na kapitalne pomoći trgovačkim društvima za nastavak provedbe projekta Istraživanje, razvoj i proizvodnja vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture u okviru tekućeg projekta Nacionalni plan oporavka i otpornosti koji je u 2023. ostvaren u iznosu od 69.841.186,27 eura i za nastavak provedbe projekta Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture i povezivanje ciljanih javnih korisnika u okviru tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, specifični cilj 2a1 Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije koji je u 2023. ostvaren u iznosu od 53.106.180,74 eura. Drugi značajniji rashodi za kapitalne pomoći odnose se na nabavu niskopodnih tramvaja u iznosu od 15.519.368,50 eura, u okviru tekućeg projekta Nacionalni plan oporavka i otpornosti te nabavu autobusa za pružanje usluga javnog gradskog prijevoza u iznosu od 9.085.235,07 eura, u okviru tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za kapitalne donacije u iznosu od 22.274.953,39 eura odnose se na provedbu projekta kojim se financira unaprjeđenje lučke infrastrukture (izgradnja novih luka, dogradnja postojećih luka i rekonstrukcija trajektnih pristaništa). Rashodi za naknade šteta pravnim i fizičkim osobama najvećim dijelom u iznosu od 10.617.824,67 eura odnose se na naknadu štete za izuzeto javno dobro na temelju Nagodbe zaključene u prosincu 2022. između Republike Hrvatske i društva HŽ Cargo d.o.o.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 12.023.126,62 eura, najvećim dijelom odnose se na rashode za nabavu građevinskih objekata u iznosu od 3.631.719,93 eura, prijevoznih sredstava u pomorskom i riječnom prometu u iznosu od 3.483.361,98 eura, postrojenja i opreme u iznosu od 2.002.407,68 eura te nabavu prijevoznih sredstava u cestovnom prometu u iznosu od 1.149.171,31 euro. Rashodi za nabavu građevinskih objekata odnose se na izgradnju zimovnika u Opatovcu u iznosu od 3.249.592,34 eura te radova na uređenju vodnog puta rijeke Dunav kod Sotina u iznosu od 382.127,59 eura.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 15.314.915,00 eura. U odnosu na 2022., kada su iznosili 56.535.838,89 eura, manji su za 41.220.923,89 eura ili 72,9 %.

Najznačajniji razlog odstupanja je dodatno ulaganje u temeljni kapital društva Croatia Airlines d.d. ulogom u novcu u 2022. u iznosu od 39.285.951,29 eura, na temelju Ugovora o ulaganju zaključenom u prosincu 2022. između Ministarstva i Croatia Airlines d.d. Ugovor je zaključen na temelju Odluke o odobrenju povećanja temeljnog kapitala društva Croatia Airlines d.d. koju je donijela Vlada Republike Hrvatske 22. prosinca 2022.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 15.314.915,00 eura odnose se na zajam društvu Pružne građevine d.o.o. u iznosu od 14.600.000,00 eura te zajam koncesionaru društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. u iznosu od 714.915,00 eura.

U studenome 2023. društvu Pružne građevine d.o.o. doznačena su sredstva zajma na temelju Odluke o odobrenju državne potpore za sanaciju društva Pružne građevine d.o.o. koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u studenome 2023., Odluke o dodjeli proračunskih sredstava društvu Pružne građevine d.o.o. u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. koju je donio ministar u studenome 2023. te Ugovora o zajmu zaključenog između Republike Hrvatske, Ministarstva i društva Pružne građevine d.o.o. u studenome 2023. Odlukom i Ugovorom određeno je da se sredstva dodjeljuju kao potpora u obliku zajma za osiguranje financijske likvidnosti i stabilizacije poslovanja zbog poteškoća u poslovanju društva Pružne građevine d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) do izrade plana restrukturiranja. Namjena je stvaranje prethodno potrebnih uvjeta rješavanja problema likvidnosti Društva s rokom povrata zajma od šest mjeseci, uz ugovorenu redovnu kamatnu stopu u visini od 7,64 % godišnje. Ugovorom o zajmu je, između ostalog, određeno da se zajam može otplatiti djelomično ili u cijelosti pretvorbom iznosa glavnice u kapital Društva po dospelju ili prijevremeno po isteku razdoblja korištenja. Ministarstvo je dopisima u svibnju i lipnju 2024. podsjetilo Društvo na rok dospelja zajma (23. svibnja 2024.), zatražilo dostavljanje Plana restrukturiranja Društva kao i način povrata sredstava zajma te status poduzetih radnji i daljnjih koraka u svrhu izvršavanja obveza Društva, utvrđenih Odlukom o odobrenju državne potpore i Ugovorom o zajmu. Koncem travnja 2025. Društvo je izvršilo povrat navedenog zajma, uplatom glavnice zajma u državni proračun u iznosu od 14.600.000,00 eura te pripadajućih redovnih kamata u iznosu od 554.989,63 eura i zateznih kamata u iznosu od 1.614.371,15 eura.

Zajam u iznosu od 714.915,00 eura isplaćen je koncesionaru društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. na temelju obveze Ministarstva (davatelja koncesije) da koncesionaru nadoknadi razliku između predviđenih i stvarno ostvarenih prihoda i rashoda za određeno razdoblje. Navedena obveza određena je Ugovorom o koncesiji zaključenim između davatelja koncesije Republike Hrvatske koju zastupa Ministarstvo i koncesionara iz 2003., kojim je ugovorena garancija za pad prometa (TSCA doprinos) te izmjenama navedenog Ugovora iz 2003., 2004., 2008. i 2011., a u skladu s uvjetima iz Ugovora o doprinosu za pad prometa u odnosu na projektiranje, građenje, financiranje i upravljanje naplatnom autocestom Zagreb-Macelj u Hrvatskoj zaključenog u rujnu 2003. i dopunama navedenog Ugovora iz 2004., 2006. i 2008. Sredstva zajma isplaćena su u mjesečnim obrocima po 59.576,25 eura na temelju Posebnog izvješća Koncesionara iz kolovoza 2022. koje se Ministarstvu dostavlja jednom godišnje. Kamatna stopa na sredstva zajma kroz garanciju plaćanja za slučaj pada prometa iznosi 6,0 % godišnje, a rok povrata je do 2032.

Manjak prihoda i primitaka za 2023. iskazan je u iznosu od 69.672,73 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prošlog razdoblja iznosio je 7.511.824,54 eura te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 7.442.151,81 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 319.978.257,03 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	46.686.546,64	51.209.558,07	109,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	250.880,69	250.880,69	100,0
1.2.	Građevinski objekti	23.015.334,38	25.123.269,67	109,2
1.3.	Postrojenja i oprema	3.157.388,82	4.299.524,50	136,2
1.4.	Prijevozna sredstva	3.107.841,00	3.454.170,84	111,1
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	11.757.794,08	13.273.185,47	112,9
1.6.	Druga nefinancijska imovina	5.397.307,67	4.808.526,90	89,1
2.	Financijska imovina	216.903.411,01	268.768.698,96	123,9
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	17.091.002,17	24.949.010,02	146,0
2.2.	Potraživanja za dane zajmove	99.841.164,09	115.156.079,09	115,3
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	39.285.951,29	39.285.951,29	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	58.914.115,40	44.453.739,34	75,5
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.771.178,06	44.923.919,22	2 536,4
	Ukupno imovina	263.589.957,65	319.978.257,03	121,4
3.	Obveze	19.731.192,75	70.224.946,10	355,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	19.401.918,99	70.224.946,10	361,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	329.273,76	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	243.858.764,90	249.753.310,93	102,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	263.589.957,65	319.978.257,03	121,4
	Izvanbilančni zapisi	1.198.846.077,71	1.279.838.164,80	106,8

Koncem 2023. vrijednost ukupne imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora veća je za 56.388.299,38 eura ili 21,4 % u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednosno najznačajnije povećanje vrijednosti imovine se odnosi na financijsku imovinu koja je veća za 51.865.287,95 eura ili 23,9 %. U okviru financijske imovine vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda koji su na koncu 2023. iskazani 43.152.741,16 eura ili 2 436,4 % više u odnosu na početak 2023. Navedeno povećanje, najvećim dijelom u iznosu od 42.697.851,25 eura odnosi se na obveze na temelju Nagodbe zaključene u prosincu 2022. između Republike Hrvatske (zastupane po potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske, ministru mora, prometa i infrastrukture) i društva HŽ Cargo d.o.o.

Nagodbom se društvu HŽ Cargo d.o.o. (jedan od pravnih sljednika nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o.) namiruje manje preneseni temeljni kapital na ime ulaganja u javno dobro (kao nadoknada uloženi vlastitih sredstava iz temeljnog kapitala). Navedeni rashodi budućeg razdoblja dospijevaju u godišnjim obrocima u razdoblju od 2024. do 2027. te su istodobno u jednakom iznosu evidentirane obveze za rashode poslovanja, a odnose se na preuzeti dug društva HŽ Cargo d.o.o. prema društvu HŽ Infrastruktura d.o.o.

Građevinski objekti iskazani koncem 2023. u iznosu od 25.123.269,67 eura odnose se na 68 poslovnih objekata u iznosu od 21.416.360,65 eura, devet drugih građevinskih objekata u iznosu od 11.102.725,67 eura (od čega se vrijednosno značajniji u iznosu od 7.380.115,91 euro odnose na osam građevina koje sprječavaju eroziju visoke obale te povećavaju stupanj sigurnosti plovidbe toka rijeke Dunav) i sedam stambenih objekata u funkciji poslovnih prostora u iznosu od 281.742,01 euro te ispravak vrijednosti navedenih građevinskih objekata u iznosu od 7.677.558,66 eura. Vrijednost poslovnih objekata odnosi se na poslovni prostor u sjedištu Ministarstva u Zagrebu, Prisavlje u iznosu od 11.380.155,81 euro, poslovni prostor u Vukovaru u iznosu od 2.406.044,84 eura, u Zagrebu na lokaciji Krležin Gvozd u iznosu od 332.648,68 eura te na druge poslovne prostore koje koriste lučke ispostave i lučke kapetanije u Republici Hrvatskoj u iznosu od 7.297.511,32 eura.

Vrijednost postrojenja i opreme koncem 2023. iskazana je u iznosu od 4.299.524,50 eura, što je 1.142.135,68 eura ili 36,2 % više u odnosu na početak godine. Vrijednosno značajnija odnosi se na kontejnerizirane sustave sa zaštitnim branama i povlačenje brane za potrebe zaštite mora od onečišćenja u iznosu od 1.024.470,62 eura koji su nabavljeni tijekom 2023., oznake na moru kao pomoć pri navigaciji u iznosu od 474.424,87 eura, računala i monitore u iznosu od 306.692,98 eura, poslužitelj za Oracle baze podataka u iznosu od 143.375,00 eura te specijaliziranu opremu za uklanjanje onečišćenja mora u iznosu od 125.625,39 eura.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana koncem 2023. u iznosu od 13.273.185,47 eura, najvećim dijelom odnosi se na izgradnju zimovnika u Opatovcu u iznosu od 7.985.985,46 eura, višenamjenskog kanala Dunav-Sava u iznosu od 3.664.146,02 eura te nabavu dva plovila za obilježavanje i praćenja stanja na rijekama u iznosu od 1.213.617,38 eura.

Financijska imovina iskazana je koncem 2023. u iznosu od 268.768.698,96 eura, a odnosi se na potraživanja u iznosu od 184.558.828,45 eura, rashode budućih razdoblja u iznosu od 44.923.919,22 eura te dionice i udjele u glavnici u iznosu od 39.285.951,29 eura (na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o odobrenju povećanja temeljnog kapitala društvu Croatia Airlines d.d. od 22. prosinca 2022., Ministarstvo i Croatia Airlines d.d. zaključili su Ugovor o ulaganju u društvo Croatia Airlines d.d., ulogom novca u temeljni kapital).

Ukupna potraživanja koncem 2023., prije obračuna ispravka vrijednosti, iskazana su u iznosu od 188.576.479,45 eura. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je u iznosu od 4.017.651,00 euro te knjigovodstvena vrijednost potraživanja koncem 2023. iznosi 184.558.828,45 eura.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja u iznosu od 184.558.828,45 eura odnosi se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 115.156.079,09 eura, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 44.453.739,34 eura te depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 24.949.010,02 eura.

Potraživanja za dane zajmove iskazana u iznosu od 115.156.079,09 eura odnose se na dva zajma dana koncesionaru društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. u iznosu od 54.899.433,00 eura, dva zajma dana društvu Croatia Airlines d.d. u ukupnom iznosu od 45.656.646,09 eura te na zajam dan društvu Pružne građevine d.o.o. u iznosu od 14.600.000,00 eura.

Na temelju Ugovora o zajmu koji su 2008. zaključili Republika Hrvatska (član društva) i koncesionar društvo Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. (zajmoprimac), odobren je dioničarski zajam u iznosu od 9.246.300,00 eura. Ugovoreno je da se navedeni zajam vraća iz viška novca dostupnog za raspodjelu, nakon što svi zajmovi i doprinosi zajmoprimca budu otplaćeni. Drugi zajam, odnosno garancija za pad prometa (TSCA doprinos) odobren je na temelju Ugovora o doprinosu za pad prometa u odnosu na projektiranje, građenje, financiranje i upravljanje naplatnom autocestom Zagreb-Macelj u Republici Hrvatskoj koji su zaključili Republika Hrvatska i navedeni koncesionar u 2003. te izmjena Ugovora iz 2003., 2004., 2008. i 2011., čije je stanje potraživanja koncem 2023. iznosilo 45.653.133,00 eura.

Društvu Croatia Airlines d.d. dana su dva zajma. Prvi zajam u iznosu od 250.000.000,00 kn (33.180.702,10 eura) dan je u dva obroka. Prvi obrok (uplata predujma) u iznosu od 100.000.000,00 kn (13.272.280,84 eura) dan je na temelju Rješenja Vlade Republike Hrvatske o odobrenju sredstava na teret proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019., a drugi obrok u iznosu od 150.000.000,00 kn (19.908.421,26 eura) s razdjela Ministarstva koncem siječnja 2020. Rok za povrat navedenog zajma je 24 mjeseca od dana korištenja zadnje tranše zajma. Drugi zajam dan je u studenome 2022. u iznosu od 12.475.943,99 eura na temelju Ugovora o zajmu iz lipnja 2022., zaključenog između Republike Hrvatske, Ministarstva te društva Croatia Airlines d.d. Namjena zajma je osiguranje nužne financijske stabilnosti i likvidnosti društva uslijed krize uzrokovane pandemijom COVID-19, a rok za povrat navedenog zajma je šest godina od dana korištenja.

Društvu Pružne građevine d.o.o. dan je zajam u iznosu od 14.600.000,00 eura za osiguranje likvidnosti i stabilizacije poslovanja, na temelju Odluke o odobrenju državne potpore za sanaciju društva Pružne građevine d.o.o. koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u studenome 2023., Odluke o dodjeli proračunskih sredstava društvu Pružne građevine d.o.o. u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. koju je donio ministar (u studenome 2023.) te ugovora o zajmu zaključenog u studenome 2023.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za kamate na dane zajmove u iznosu od 27.379.022,62 eura te na potraživanja za prihode uplaćene u nadležni proračun u iznosu od 7.766.879,25 eura.

Potraživanja za kamate na dane zajmove iskazana u iznosu od 27.379.022,62 eura odnose se na potraživanja za kamate za dani zajam društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o., odnosno garanciju za pad prometa (TSCA doprinos) u iznosu od 15.189.930,69 eura, potraživanja za kamate za dioničarski zajam dan društvu Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. u iznosu od 9.256.573,68 eura, potraživanja za kamate prema ugovoru o dioničarskom zajmu zaključenom u veljači 2020. s društvom Croatia Airlines d.d. u iznosu od 2.816.390,25 eura te potraživanja za kamate prema ugovoru o zajmu s društvom Pružne građevine d.o.o. u iznosu od 116.128,00 eura.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode uplaćene u nadležni proračun odnose se na potraživanja za namjenske prihode prema odredbama Pomorskog zakonika u ukupnom iznosu od 4.774.037,28 eura (na naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja odnosi se 2.629.846,23 eura, a na naknade za svjedodžbe pomoraca 2.144.191,05 eura) te na potraživanja od Ministarstva financija za namjenska sredstva (uplaćeni predujam) ostvarena iz EU sredstava za kapitalni projekt Kibernetička sigurnost u hrvatskom pomorskom prometu – CYSCROMS u iznosu od 1.455.993,78 eura.

Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja iskazan u iznosu od 4.017.651,00 euro odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za kazne za prekršaje u prometu u iznosu od 2.052.084,63 eura, dane koncesije (prema ugovorima o koncesiji) u iznosu od 1.075.844,96 eura te naknade za sigurnost plovidbe (brodice i jahte) u iznosu od 889.721,41 euro.

Ispravci vrijednosti potraživanja provedeni su u poslovnim knjigama na temelju dokumentacije dobivene iz nadležnih uprava.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 21.129.956,03 eura odnose se na potraživanja prema koncesijskom ugovoru s koncesionarom društvom Bina-Istra d.d. za realizaciju faze 2B2 i 2B1 Istarskog ipsilona za zadržana sredstva financijskog doprinosa, a koja je Ministarstvo u prethodnim godinama na temelju obračuna godišnjeg financijskog doprinosa uplaćivalo navedenom koncesionaru, i to u većem iznosu u odnosu na ostvarenu razliku prihoda od cestarine i troškova koncesionara za pojedinu poslovnu godinu.

Od ukupnih potraživanja (prije ispravka vrijednosti) iskazanih koncem 2023. u iznosu od 188.576.479,45 eura, na dospelja potraživanja odnosi se 7.105.988,65 eura, a na nedospjela 181.470.490,80 eura.

Vrijednosno značajnija dospelja potraživanja odnose se na potraživanja prema koncesijskim ugovorima na pomorskom dobru u iznosu od 2.690.324,04 eura te na potraživanja za kazne za prekršaje u prometu u iznosu od 2.172.488,12 eura.

Do konca listopada 2024., od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2023., naplaćeno je 8.740.034,06 eura, od čega se na naplaćena dospelja potraživanja odnosi 130.444,58 eura, a na naplaćena nedospjela potraživanja 8.609.589,48 eura.

Ukupne obveze na koncu 2023. iskazane su u iznosu od 70.224.946,10 eura, što je 50.493.753,35 eura ili 255,9 % više od iskazanih obveza početkom godine, kada su iznosile 19.731.192,75 eura. Vrijednosno značajnije odnose se na obveze prema društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. na temelju Nagodbe iz prosinca 2022. s društvom HŽ Cargo d.o.o. u iznosu od 42.697.851,25 eura, obveze za povrat u državni proračun u iznosu od 24.941.552,32 eura te obveze za zaposlene u iznosu od 1.848.158,09 eura.

Vrijednosno značajnije obveze za povrat u državni proračun odnose se na zadržana sredstva financijskog doprinosa koja Ministarstvo istodobno potražuje od koncesionara Bina-Istra d.d. u iznosu od 21.129.956,03 eura te obveze za dane predujmove za nabavu brodica u iznosu od 3.445.198,63 eura.

Prema sastavljenim godišnjim obračunima o uplaćenom financijskom doprinosu koncesionaru Bina-Istra d.d., Ministarstvo je u razdoblju od 2017. do 2020. te u 2023. uplatilo financijski doprinos u većem iznosu u odnosu na razliku ostvarenih prihoda od cestarine i troškova koncesionara za pojedinu poslovnu godinu. Navedena sredstva je koncesionar zadržao u iznosu od 21.129.956,03 eura za gradnju i održavanje autoceste dane u koncesiju na temelju Ugovora o koncesiji i pisanih zahtjeva dostavljenih Ministarstvu s obrazloženjem i namjenom zadržanih sredstava.

Obveze za dane predujmove za nabavu brodica u iznosu od 3.445.198,63 eura odnose se na dane predujmove za nabavu ukupno 32 gumene, stakloplastične i aluminijske brodice za traganje i spašavanje. U jednakom iznosu evidentirana su i potraživanja za dane predujmove. Prema zaključenim ugovorima o nabavi brodica, tijekom 2023. dani su predujmovi isporučiteljima brodica u visini od 10,0 % do 35,0 % ugovorenog iznosa vrijednosti nabave.

Obveze za zaposlene u iznosu od 1.848.158,09 eura odnose se na obračunanu plaću s porezima i doprinosima za prosinac 2023. te obveze za nagrade, darove i otpremnine zaposlenicima, koje su podmirene u siječnju 2024.

Na koncu 2023. na nedospjele obveze se odnosi 70.220.964,82 eura. Stanje dospjelih obveza u iznosu od 3.981,28 eura odnosi se na obveze za subvencije koje su plaćene u siječnju 2024.

Vlastiti izvori na koncu 2023. iskazani su u iznosu od 249.753.310,93 eura, što je 5.894.546,03 eura ili 2,4 % više u odnosu na početak godine, kada su iznosili 243.858.764,90 eura. Odnose se na vlastite izvore u iznosu od 205.624.282,82 eura, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 36.686.876,30 eura te višak prihoda u iznosu od 7.442.151,81 euro.

Izvanbilančni zapisi koncem 2023. iskazani su u financijskim izvještajima u iznosu od 1.279.838.164,80 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 411.170.230,17 eura, višegodišnje ugovorne obveze u iznosu od 397.056.970,11 eura, obveze za primljene instrumente osiguranja plaćanja (jamstva, zadužnice i bankarske garancije za osiguranje provedbe ugovora zaključenih za nabavu roba, usluga i radova, ugovore o koncesiji i provedbu programa dodjele državnih potpora trgovačkim društvima i obrtnicima u epidemiji bolesti COVID-19) u iznosu od 250.721.130,81 euro te na potraživanja za dane predujmove za EU projekte u iznosu od 144.103.722,88 eura.

Vrijednosno najznačajnije potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 214.724.621,86 eura odnose se na sudski spor koji je radi isplate navedenog iznosa pokrenuo vlasnik obrta pred Trgovačkim sudom u Zadru. Prema obrazloženju odgovorne osobe iz Uprave pomorstva, vrijednost predmetnog spora utvrđena je kao procijenjena vrijednost koncesije na pomorskom dobru u svrhu izgradnje i gospodarskog korištenja luke posebne namjene. Tužba je podnesena u svibnju 2020., a postupak je prekinut zbog brisanja obrta iz Obrtnog registra u lipnju 2020., po službenoj dužnosti. Tužitelj je, nakon zaprimanja navedenog rješenja, izmijenio tužbeni zahtjev te predložio nastavak postupka. U listopadu 2024. rješenjem Visokog trgovačkog suda predmet je vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Vrijednosno najznačajnija višegodišnja ugovorna obveza odnosi se na Odluku o davanju suglasnosti Ministarstvu za preuzimanje obveza na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2019. do 2028. Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2018., za zaključenje Ugovora o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj u iznosu od 4.620.000.000,00 kn (prema fiksnom tečaju konverzije 613.179.374,87 eura) s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., za prijevoz putnika. Koncem 2023., prema podacima iz evidencije višegodišnjih ugovornih obveza za 2023., preostale obveze iznose 276.703.303,31 euro.

Potraživanja za dane predujmove za EU projekte u iznosu od 144.103.722,88 eura odnose se na predujmove dane pravnim osobama iz sektora prometa, jedinicama lokalne samouprave te lučkim upravama za projekte financirane sredstvima iz EU fondova. Vrijednosno najznačajnija navedena potraživanja u iznosu od 89.749.607,53 eura odnose se na potraživanja od pravne osobe kojoj su dodijeljena bespovratna sredstva u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. za projekt Istraživanje, razvoj i proizvodnja vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture. Na temelju Sporazuma o mosnom financiranju za ulaganje koji je zaključen u ožujku 2022., sredstva su dodijeljena u iznosu od 19.908.421,26 eura, a na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. koji je zaključen u lipnju 2023., sredstva su dodijeljena u iznosu od 69.841.186,27 eura.

Projekti financirani u 2023.

Sredstva Ministarstva planirana su u 2023. u ukupnom iznosu od 1.553.911.362,00 eura za financiranje provedbe jedanaest programa, koji se provode kroz 42 aktivnosti, 26 tekućih projekata i 16 kapitalnih projekata.

Prema podacima iz državne riznice, sredstva Ministarstva utrošena su u 2023. u ukupnom iznosu od 1.565.224.100,75 eura, od čega za provedbu aktivnosti u iznosu od 823.676.957,34 eura, tekućih projekata u iznosu od 713.598.579,73 eura te kapitalnih projekata u iznosu od 27.948.563,68 eura.

Revizijom su obuhvaćeni tekući projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost (dalje u tekstu: OPKK Povezanost i mobilnost) te kapitalni projekt CEF 2014. – 2020. Priprema FAIRway 2 radova na Rajna-Dunav koridoru, u okviru programa Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima EU fondova. Kriterij za odabir projekata obuhvaćenih revizijom bila je financijska značajnost te prikupljene informacije o navedenim projektima.

– Tekući projekt OPKK Povezanost i mobilnost

Cilj tekućeg projekta OPKK Povezanost i mobilnost je ulaganje u prometnu infrastrukturu potrebnu za suvremenu, konkurentnu i međusobno povezanu europsku ekonomiju, čime se pridonosi olakšavanju kretanja robe i ljudi te poboljšanju dostupnosti gradova i izoliranih područja funkcionalnim regionalnim centrima i jačanju teritorijalne kohezije.

U okviru navedenog tekućeg projekta tijekom 2023. provodila su se tri potprojekta u kojima je Ministarstvo korisnik bespovratnih sredstava: Izgradnja međunarodnog zimovnika u Opatovcu, Razvoj sustava obilježavanja vodnih putova Republike Hrvatske te Uređenje vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina. Za provedbu navedenih potprojekata u 2023. su ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 4.466.813,67 eura. Rashodi su financirani sredstvima Kohezijskog fonda u iznosu od 3.769.456,35 eura te iz državnog proračuna u iznosu od 697.357,32 eura.

Za provedbu potprojekta Izgradnja međunarodnog zimovnika u Opatovcu, Ministarstvo je donijelo Odluku o financiranju u kolovozu 2020. Cilj navedenog potprojekta je povećanje stupnja sigurnosti plovidbe na dionici rijeke Dunav za vrijeme pojave ledostaja/ledohoda na plovnim putovima ili neke druge izvanredne situacije uslijed koje dolazi do prekida plovidbe. Za financiranje navedenog zimovnika, u rujnu 2020. zaključen je Ugovor o bespovratnim sredstvima između Ministarstva (posredničko tijelo razine 1), Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo razine 2) i Uprave unutarnje plovidbe Ministarstva (korisnika bespovratnih sredstava). Ukupna vrijednost navedenog potprojekta određena je u iznosu od 6.399.524,48 eura bez PDV-a, odnosno 7.999.405,60 s PDV-om. Određeni su prihvatljivi troškovi u 100-postotnom iznosu, uz stopu sufinanciranja od 85,0 % iz sredstava Kohezijskog fonda i 15,0 % iz sredstava državnog proračuna. Navedenim Ugovorom i dodatkom Ugovora iz veljače 2024., određen je rok provedbe potprojekta do konca rujna 2024., a koji, između ostalog, ovisi o kretanju vodostaja rijeke Dunav.

Od početka provedbe (listopad 2020.) do završetka provedbe (rujan 2024.) potprojekta podneseno je 13 zahtjeva za nadoknadu sredstava (dalje u tekstu: ZNS) prema kojima su odobrena sredstva u iznosu od 5.525.998,15 eura. Do konca 2022. podneseno je osam ZNS-ova po kojima je odobreno 1.178.009,23 eura, u 2023. podnesena su četiri ZNS-a po kojima je odobreno 3.245.326,96 eura, a u 2024. je podnesen jedan ZNS po kojem je odobreno 1.102.661,96 eura.

U 2023. ostvareni su ukupni prihodi potprojekta u iznosu od 3.640.640,19 eura i rashodi u iznosu od 3.344.431,43 eura, od čega se na rashode za nabavu nefinancijske imovine odnosi 3.249.592,34 eura, a na rashode poslovanja 94.839,09 eura. Na koncu 2023. u poslovnim knjigama Ministarstva su evidentirana ukupna ulaganja u nabavu zimovnika u iznosu od 8.934.820,51 euro, od čega donos u iznosu od 2.628.889,76 eura iz Agencije za vodne putove koja se pripojila Ministarstvu u siječnju 2019., u skladu s odredbama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine 109/07, 132/07, 51A/13, 152/14 i 118/18) koji je bio na snazi do siječnja 2022. kada je na snagu stupio Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine 144/21).

U okviru navedenog potprojekta u 2021. su provedena dva otvorena postupka javne nabave te zaključeni ugovori o nabavi u ukupnoj vrijednosti od 4.267.237,69 eura s PDV-om. U travnju i kolovozu 2023. te u veljači 2024. zaključeni su dodaci Ugovora o nabavi zimovnika kojima je povećana ugovorena vrijednost nabave za 2.019.140,70 eura te s dodacima ukupno ugovorena vrijednost nabave iznosi 6.286.378,39 eura s PDV-om. Dodacima Ugovora ugovorene su nepredviđene usluge razminiranja te su povećane količine pojedinih ugovorenih radova. Izgradnja zimovnika u Opatovcu je završena u srpnju 2024., a uporabna dozvola je izdana u rujnu 2024.

Za provedbu potprojekta Razvoj sustava obilježavanja vodnih putova Republike Hrvatske Ministarstvo je donijelo Odluku o financiranju u veljači 2020. Za financiranje navedenog potprojekta u ožujku 2020. je zaključen Ugovor o bespovratnim sredstvima između Ministarstva (posredničko tijelo razine 1), Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo razine 2) i Ministarstva, Uprave unutarnje plovidbe (korisnik bespovratnih sredstava). Ugovoreno je razdoblje provedbe od početka 2020. do konca 2023. Dodatkom navedenog Ugovora iz veljače 2024. produljen je rok provedbe potprojekta do sredine svibnja 2024. Ukupna vrijednost navedenog potprojekta iznosi 3.609.409,33 eura s PDV-om. Određeni su prihvatljivi troškovi u 100-postotnom iznosu, uz stopu sufinanciranja od 85,0 % iz sredstava Kohezijskog fonda i 15,0 % iz sredstava državnog proračuna.

Cilj navedenog potprojekta je razvoj sustava obilježavanja i nadzora vodnih putova Republike Hrvatske kojim će se povećati sigurnost plovinih putova i obujam njihove operativnosti na području Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Sisačko-moslavačke županije nabavom 80 plutača za obilježavanje i dva plovila za obilježavanje i praćenja stanja na vodnim putovima.

Od početka provedbe (siječanj 2020.) do završetka navedenog potprojekta (svibanj 2024.) ukupno je podneseno 19 ZNS-ova prema kojima su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 2.709.487,65 eura, od čega iz Kohezijskog fonda u iznosu od 2.303.064,50 eura, a iz državnog proračuna u iznosu od 406.423,15 eura. U 2023. podnesena su četiri ZNS-a i odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 1.616.574,99 eura. Prema obrazloženju voditelja navedenog potprojekta, manje su ostvarena sredstva iz Kohezijskog fonda u odnosu na ugovoreni iznos sufinanciranja, između ostalog, jer su pojedini rashodi za koje su provedeni postupci javne nabave ostvareni u manjem iznosu od planiranog (usluge upravljanja projektom planirane su u iznosu od 145.995,08 eura, a ostvarene su u iznosu od 99.542,10 eura, usluge nadogradnje softvera planirane su u iznosu od 318.534,00 eura, a ostvarene su u iznosu od 145.995,08 eura). Također, nisu korištena sredstva pričuve za nepredviđene izdatke, a koja su planirana u iznosu od 331.807,02 eura.

U prosincu 2023. obavljena su testiranja isporučenih plovila kojima je utvrđeno da je potrebno smanjiti brodske propelere na oba plovila te su navedene usluge obavljene u 2024. u iznosu od 319.214,92 eura s PDV-om.

Usluge su plaćene sredstvima iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna zato što je OPKK Povezanost i mobilnost završio 31. prosinca 2023., do kada su se svi nastali troškovi mogli smatrati prihvatljivima, a nakon toga, bez obzira na opravdanost ili razlog nastanka, troškovi nisu prihvatljivi i nisu se mogli financirati sredstvima Kohezijskog fonda.

U okviru navedenog potprojekta, Ministarstvo je u prosincu 2020. provelo otvoreni postupak javne nabave te je zaključen ugovor o nabavi u iznosu od 1.517.021,70 eura s PDV-om. U 2021. su provedena tri otvorena postupka javne nabave te zaključeni ugovori o nabavi u ukupnoj vrijednosti od 1.463.736,87 eura i tri postupka jednostavne nabave te zaključeni ugovori o nabavi u ukupnoj vrijednosti od 17.270,54 eura s PDV-om.

Ukupno su ostvareni rashodi za provedbu navedenog potprojekta u iznosu od 2.710.762,16 eura, od čega se na rashode ostvarene u 2023. odnosi 655.319,40 eura. Očekivani rezultati navedenog potprojekta su ispunjeni te su nabavljene plutače za obilježavanje i plovila za obilježavanje i praćenja stanja na vodnim putovima.

Za provedbu potprojekta Uređenje vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina, u veljači 2020. Ministarstvo je donijelo Odluku o financiranju. U rujnu 2020. zaključen je Ugovor o bespovratnim sredstvima između Ministarstva (posredničko tijelo razine 1), Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo razine 2) te Uprave unutarnje plovidbe Ministarstva (korisnik bespovratnih sredstava). Ukupna vrijednost navedenog potprojekta određena je u iznosu od 5.786.443,03 eura s PDV-om, uz razdoblje provedbe od 39 mjeseci, a najdulje do 31. prosinca 2023. Iznos prihvatljivih troškova određen je u 100-postotnom iznosu, uz stopu sufinanciranja od 85,0 % iz sredstava Kohezijskog fonda i 15,0 % iz sredstava državnog proračuna.

Cilj navedenog potprojekta je povećanje stupnja sigurnosti plovidbe na dionici rijeke Dunav te umanjeње negativnih morfoloških trendova i erozije koji imaju izravan utjecaj na urušavanje obale te širenje riječnog korita, čime se smanjuje dubina plovnog puta.

Od početka provedbe (rujan 2020.) do završetka navedenog potprojekta (prosinac 2023.) podneseno je 14 ZNS-ova, prema kojima su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 2.948.590,95 eura, od čega u 2023. u iznosu od 1.052.436,72 eura.

Ukupni ostvareni rashodi za provedbu navedenog potprojekta iznosili su 3.032.818,57 eura s PDV-om. Prema obrazloženju Ministarstva, manje su ostvareni rashodi u odnosu na ugovorenu vrijednost za 2.753.624,46 eura, zato što je bilo potrebno manje kamenog materijala za nasipanje zbog taloženja prirodnog materijala, odnosno pijeska u odnosu na procijenjeno stanje za potrebe izrade glavnog projekta. U poslovnim knjigama Ministarstva u 2023. evidentirani su rashodi za provedbu navedenog potprojekta u iznosu od 467.062,84 eura, od čega se na rashode za nabavu nefinancijske imovine odnosi 382.127,59 eura te na rashode poslovanja 84.935,25 eura.

U 2021. proveden je otvoreni postupak javne nabave te zaključen ugovor o nabavi radova uređenja vodnog puta rijeke Dunav kod Sotina – izgradnja objekata sigurnosti plovidbe u iznosu od 2.627.187,25 eura bez PDV-a, odnosno 3.283.984,05 eura s PDV-om.

Prema obrazloženju Ministarstva, ostvareni su ciljevi u vezi s radovima na uređenju vodnog puta te je zaustavljena erozija obale i otklonjeni su problemi s ograničavanjem plovidbenog gaza brodova. Postupak nabave usluga monitoringa pronosa nanosa materijala te ihtiološka istraživanja Ministarstvo će provesti u 2025. kako bi se utvrdilo jesu li u tom dijelu ostvareni planirani rezultati.

- Kapitalni projekt CEF 2014. – 2020. Priprema FAIRway 2 radova na Rajna-Dunav koridoru

U siječnju 2020. ministar je donio Letter of Commitment (Pismo namjere) Republike Hrvatske vezano za uspješnost projekta u kojem je određeno da je Ministarstvo odgovorno tijelo za pripremu dokumentacije te za izvršenje i implementaciju za prijavu projekta CEF 2014. – 2020. Priprema FAIRway 2 radova na Rajna-Dunav koridoru (dalje u tekstu: Projekt).

Cilj Projekta je praćenje parametara relevantnih za održavanje plovnog puta te inventarizacija sastavnica bioraznolikosti na dionicama rijeke Dunav.

U studenome 2020. za provedbu navedenog Projekta zaključen je Ugovor o financiranju bespovratnim sredstvima između Izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA) s ovlastima Europske komisije, koordinatora iz Austrije (Bundesministerium für Klimaschutz, Umwelt, Energie, Mobilität, Innovation und Technologie) te Ministarstva, korisnika sredstava. Navedenim Ugovorom je određeno da je provedbeno tijelo Projekta Lučka uprava Vukovar.

Ugovorom su određeni prihvatljivi troškovi Projekta u iznosu od 1.384.000,00 eura bez PDV-a, od čega se prihvatljivi troškovi u iznosu od 1.138.800,00 eura odnose na Ministarstvo, a na Lučku upravu Vukovar u iznosu od 245.200,00 eura. Prihvatljivi troškovi financiraju se sredstvima CEF-a (Connecting Europe Facility) u iznosu od 1.176.400,00 eura ili 85,0 %, a sredstvima iz državnog proračuna u iznosu od 207.600,00 eura ili 15,0 %. Razdoblje provedbe Projekta je od srpnja 2020. do travnja 2024. Ugovoreno je plaćanje sredstvima CEF-a u 2020. u iznosu od 407.787,50 eura, u 2022. u iznosu od 366.520,00 eura, u 2023. u iznosu od 361.590,00 eura te u 2024. u iznosu od 40.502,50 eura. U travnju 2024. zaključena je izmjena navedenog Ugovora kojom je produljen rok provedbe Projekta do konca 2024. Osim produljenja roka provedbe, izmjenom navedenog Ugovora definirano je provođenje Projekta kroz šest aktivnosti s ciljem otklanjanja postojećih uskih grla koja ometaju plovidbu duž dijela Dunava i Save.

Postupak javne nabave usluge monitoring hidroloških, hidrauličnih i morfoloških karakteristika rijeke Dunav te intervencije sastavnica bioraznolikosti na značajnom hrvatsko-srpskom sektoru rijeke Dunav pokrenut je u prosincu 2021., poništen je u travnju 2022. te je ponovno pokrenut i proveden u 2023. Zaključen je ugovor o nabavi u vrijednosti od 836.419,14 eura s PDV-om. Prema obrazloženju voditelja Projekta u Ministarstvu, zbog pandemije bolesti COVID-19 kasnile su projektne aktivnosti u vezi sa zaključenjem ugovora između glavnog projektnog partnera iz Austrije i Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA – osnovana 2021. kao nasljednica INEA-e), što je utjecalo na kašnjenje u pokretanju postupka javne nabave usluga Monitoringa hidroloških, hidrauličkih i morfoloških karakteristika rijeke Dunav te inventarizacija sastavnica bioraznolikosti rijeke Dunav.

Od početka provedbe Projekta do konca 2024. ostvareni su ukupni prihodi od CEF-a u iznosu od 869.555,77 eura, od čega su prihodi do 2023. ostvareni u iznosu od 171.821,33 eura, u 2023. u iznosu od 212.932,08 eura te u 2024. u iznosu od 484.802,36 eura.

Provedba Projekta je započela 2020. te su do konca 2023. ukupno ostvareni rashodi u iznosu od 452.651,09 eura, od čega se na rashode do konca 2022. odnosi 36.493,62 eura, a na 2023. u iznosu od 416.157,47 eura. Ostvareni rashodi u 2023. financirani su prihodima od CEF-a u iznosu od 353.733,84 eura te sredstvima učešća za pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 62.423,63 eura.

Rashodi Ministarstva od početka do završetka provedbe Projekta (konac 2024.) ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.023.006,81 euro (u 2024. u iznosu od 570.355,72 eura), od čega su rashodi u iznosu od 869.555,79 eura financirani sredstvima CEF-a, a sredstvima iz državnog proračuna u iznosu od 153.451,02 eura. Prema obrazloženju Ministarstva, ostvareni su ciljevi praćenja parametara relevantnih za održavanje plovnog puta na dionicama rijeke Dunav.

Javna nabava

Planom nabave za 2023., koji je donesen u prosincu 2022., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 23.826.200,00 eura bez PDV-a. Tijekom 2023. donesene su dvije izmjene i dopune Plana nabave. Nakon posljednjih izmjena i dopuna Plana nabave iz studenoga 2023., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 15.678.850,00 eura bez PDV-a, što je 8.147.350,00 eura ili 34,2 % manje u odnosu na početni Plan nabave za 2023. Smanjenje planiranog iznosa nabave najvećim se dijelom odnosi na planirane postupke nabave tehničkog održavanja plovnog puta te akvatorija luka i lučica na vodnom putu rijeke Save u iznosu od 2.700.000,00 eura i tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova u iznosu od 2.000.000,00 eura, koji su preneseni u Plan nabave za 2024.

Od ukupno procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 15.678.850,00 eura, na javnu nabavu odnosi se 12.768.250,00 eura, a na jednostavnu nabavu 2.910.600,00 eura.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH), u skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te je poveznica na navedene mrežne stranice objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22).

Postupke javne i jednostavne nabave u Ministarstvu obavlja Služba za javnu nabavu, ustrojena u okviru Sektora za javnu nabavu, informatiku i tehničke poslove.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupna vrijednost nabave iznosila je 40.942.568,41 euro bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 38.250.469,29 eura, a na jednostavnu nabavu 2.692.099,12 eura. U navedenom Statističkom izvješću u ukupnoj vrijednosti nabave nalaze se i zaključeni ugovori u 2023. na temelju planiranih i provedenih postupaka javne nabave iz prethodnih godina. Vrijednosno značajniji ugovori zaključeni u 2023., a prema planiranim i provedenim postupcima javne nabave iz prethodnih godina odnose se na nabavu gradnje aluminijskih brodica za traganje i spašavanje u iznosu od 13.615.000,00 eura te gradnje stakloplastičnih brodica za lučke kapetanije u iznosu od 9.375.000,00 eura bez PDV-a.

Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 13 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 23.810.381,40 eura te dva dodatka ugovoru o nabavi radova u vrijednosti od 1.003.860,25 eura i tri okvirna sporazuma o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 2.839.051,48 eura. Na temelju natjecateljskog postupka uz pregovore zaključen je jedan ugovor o nabavi roba u vrijednosti od 9.735.000,00 eura i dva okvirna sporazuma o nabavi roba u vrijednosti od 48.082,00 eura. Na temelju postupka ugovaranja kroz dinamički sustav nabave zaključeno je 30 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 811.383,39 eura te dva dodatka ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 2.710,77 eura.

Na temelju postupka izuzetog od primjene Zakona o javnoj nabavi u skladu s odredbama članka 30., stavka 1., točki 1. i 15. navedenog Zakona zaključeno je devet ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 523.718,60 eura bez PDV-a.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo, u 2023. je zaključeno 25 ugovora u vrijednosti od 4.569.136,27 eura bez PDV-a, a na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu zaključeno je 75 ugovora u vrijednosti od 2.096.672,72 eura bez PDV-a.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti manje od 26.540,00 eura, odnosno radova manje od 66.360,00 eura (jednostavna nabava) iznosila je 2.692.099,12 eura bez PDV-a, od čega se na usluge odnosi 2.226.930,57 eura, robe 311.699,70 eura te radove 153.468,85 eura. Od ukupne vrijednosti jednostavne nabave, na jednostavnu nabavu koja je u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi se 313.759,20 eura.

U 2023. nije bilo uložених žalbi na postupke javne nabave. Na temelju odluka Ministarstva u 2023. su poništena tri postupka javne nabave, deset postupaka zaključivanja ugovora u okviru uspostavljenih dinamičkih sustava nabave te jedna grupa u postupku dodjele ugovora o javnoj nabavi na temelju okvirnog sporazuma za usluge sistematskog pregleda zaposlenika, zato što nije bilo valjanih ponuda ili nije zaprimljena nijedna ponuda.

Ministarstvo je u prosincu 2022. donijelo Internu proceduru za provođenje nabave. Navedenom Procedurom određena su pravila za nabavu roba, usluga i radova čiji je naručitelj Ministarstvo kako bi se osiguralo poštivanje načela javnosti, tržišnog natjecanja, učinkovitosti, jednakog tretmana, transparentnosti i zabrane diskriminacije. Navedenom Procedurom je propisan način provedbe postupka nabave roba, usluga i radova čija je procijenjena vrijednost do praga za primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi. Kod nabave roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost do 2.999,99 eura mora se zatražiti minimalno jedna ponuda, a preporuka je da se ponuda zatraži od tri dobavljača, ako za to postoji mogućnost na tržištu. Za predmete nabave procijenjene vrijednosti nabave od 3.000,00 eura do praga za primjenu Zakona o javnoj nabavi, službenik unutarnje ustrojstvene jedinice mora zatražiti ponudu u pravilu od najmanje tri dobavljača. Nabava radova čija je vrijednost veća od 26.540,00 eura, a manja od 66.360,00 eura provodi se putem EOJN RH, modula Jednostavna nabava ili objavom na mrežnim stranicama Ministarstva. Kod nabave radova dovoljna je jedna valjana ponuda. Navedena Procedura je objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva i odnosi se na sve ustrojstvene jedinice Ministarstva.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 37 postupaka nabave roba, usluga i radova (provedeni u prethodnim godinama odnosno u 2023.) ukupne vrijednosti od 46.275.873,60 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 31 postupak u vrijednosti od 46.178.977,00 eura, a na jednostavnu nabavu šest postupaka u vrijednosti od 96.896,60 eura. U revizijom obuhvaćenim postupcima nabave nisu utvrđene nepravilnosti i propusti.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 9. srpnja 2024. do 12. svibnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Zakon o proračunu
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19, 98/19 i 141/22)
6. Zakon o dodatnom porezu na dobit (Narodne novine 151/22 i 9/23 – ispravak)
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Zakon o pravu na pristup informacijama
9. Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22)
10. Zakon o javnoj nabavi
11. Državni proračun Republike Hrvatske za 2023. i projekcije za 2024. i 2025. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)

12. Zakon o poštanskim uslugama, članak 48., stavak 5.; članak 67., stavak 2. (Narodne novine 144/12, 153/13, 78/15 i 110/19)
13. Zakon o cestama, članci 88. i 91.
14. Zakon o povlasticama u prometu (Narodne novine 133/23)
15. Zakon o otocima (Narodne novine 116/18, 73/20 i 70/21)
16. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine 41/18, 98/19, 30/21, 89/21 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 114/22)
17. Zakon o koncesijama (Narodne novine 69/17 i 107/20)
18. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22)
19. Zakon o željeznici, članak 18.
20. Pomorski zakonik
21. Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz (Narodne novine 82/07 i 35/11)
22. Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (Narodne novine 136/11)
23. Pravilnik o ostvarivanju prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom (Narodne novine 92/16).
24. Pravilnik o ostvarivanju prava na povrat dijela plaćene trošarine za dizelsko gorivo u komercijalnom prijevozu robe i putnika (Narodne novine 12/19)
25. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
26. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
27. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
28. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
29. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
30. Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (listopad 2020., ožujak 2021., ožujak 2022. i srpanj 2023.)
31. Pravilnik o naknadi za sigurnost plovidbe
32. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila
33. Uredba o nadoknadi dijela troška dizelskog goriva koje se koristi kao pogonsko gorivo u komercijalnom cestovnom prijevozu putnika
34. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture
35. Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (Narodne novine 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12 i 10/17)
36. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
37. Interna procedura za provođenje nabave (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima i kapitalnim projektima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2021.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje te rashode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

U travnju 2022. stupio je na snagu novi Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti kojim je, između ostalog, uređeno prijavljivanje nepravilnosti, postupak prijavljivanja nepravilnosti, prava osoba u postupku prijavljivanja, obveze tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u vezi s prijavom nepravilnosti, kao i druga pitanja važna za prijavu nepravilnosti i zaštitu prijavitelja nepravilnosti.

Prema odredbama članaka 19., 20. i 21. navedenog Zakona, poslodavac koji zapošljava najmanje 50 radnika dužan je uspostaviti sustav unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti te je obvezan, između ostalog, donijeti opći akt kojim se uređuje postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupak imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika te imenovati povjerljivu osobu i njezina zamjenika.

S obzirom na to da Ministarstvo ima više od 50 zaposlenika, bilo je u obvezi uspostaviti sustav unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti.

Na temelju odredbi članka 18., stavka 1. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 17/19) koji je bio na snazi do 23. travnja 2022., Ministarstvo je u prosincu 2019. donijelo Odluku o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe, ali povjerljiva osoba i njezin zamjenik nisu imenovani. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2024.) Ministarstvo nije donijelo novi unutarnji akt (u skladu s odredbama novog Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti) niti imenovalo povjerljivu osobu i njezina zamjenika.

Odredbama članka 41. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, koji je stupio na snagu 23. travnja 2022., propisan je rok za donošenje općeg akta i imenovanje povjerljive osobe te je poslodavac dužan donijeti akt kojim se uređuje postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupak imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona te imenovati povjerljivu osobu i zamjenika povjerljive osobe u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona. Prema odredbama članka 43. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, ako su nadležna ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni imati povjerljivu osobu sukladno zakonu kojim je uređena prijava nepravilnosti i zaštita prijavitelja nepravilnosti, povjerljiva osoba je ujedno i osoba za nepravilnosti u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i podzakonskim propisima donesenima na temelju navedenog Zakona. Ako je osoba za nepravilnosti ujedno i povjerljiva osoba, zaštita prijavitelja nepravilnosti provodi se sukladno zakonu i ostalim propisima kojim je uređena zaštita prijavitelja nepravilnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti opći akt kojim će se urediti postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupak imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika te imenovati povjerljivu osobu i zamjenika povjerljive osobe, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

- 1.2. *Ministarstvo u Očitovanju navodi da je ministar donio Odluku o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe (KLASA: 011-01/25-01/7, URBROJ: 530-02-1-2-1-25-5 od 23. travnja 2025.) kojom se uređuje način imenovanja povjerljive osobe i postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti u Ministarstvu s ciljem učinkovite zaštite prava prijavitelja nepravilnosti. Nadalje, navodi da je u tijeku imenovanje povjerljive osobe i zamjenika povjerljive osobe u Ministarstvu.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. *Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje pojedinih poslovnih događaja.*

Za nabavu prijevoznih sredstava u pomorskom i riječnom prometu dani su u 2023. predujmovi dobavljačima za izradu i nabavu brodica u iznosu od 2.710.898,63 eura. Navedeni dani predujmovi su u glavnoj knjizi evidentirani na računima potraživanja za predujmove te su pri isplatama predujmova priznati prihodi iz državnog proračuna. Međutim, pri isplati predujmova u glavnoj knjizi za 2023. evidentirani su i rashodi za prijevozna sredstva te obveze proračunskog korisnika za povrat u proračun.

S obzirom na to da brodice za koje su dani predujmovi nisu isporučene u 2023. niti su za njih primljeni računi, navedena evidentiranja nisu u skladu s odredbom članka 32., stavka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., kojom je propisano da se predujmovi za nabavu nefinancijske imovine evidentiraju zaduženjem osnovnog računa 12912 Potraživanja za predujmove uz odobrenje računa novčanih sredstava. Primitak računa evidentira se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u razredu 4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa u skupini 24 Obveze za nabavu nefinancijske imovine. Potraživanje za predujam se odobrava uz zaduženje računa navedenih obveza.

Stoga za dane predujmove za nabavu brodica koje nisu isporučene u 2023. nije trebalo evidentirati rashode i obveze u poslovnim knjigama za 2023. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama su evidentirani te u financijskim izvještajima za 2023. iskazani rashodi i obveze više za 2.710.898,63 eura od stvarnih.

Odredbama članka 125. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23 i 154/24), koji je na snazi od 30. prosinca 2023. te koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., na jednak način propisano je evidentiranje danih predujmova te primljenih računa za isporučenu robu, radove ili usluge za koje je prethodno isplaćen predujam.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama rashode za nabavu roba, radova i usluga za koje je prethodno isplaćen predujam, evidentirati u trenutku primitka računa za isporučenu robu, radove ili usluge, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Na temelju zaključenog Ugovora za nabavu usluga stručnog nadzora gradnje zimovnika u Opatovcu iz rujna 2021. u vrijednosti od 88.177,71 euro s PDV-om, u 2023. su ostvareni rashodi u iznosu od 39.067,03 eura. Navedeni rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani u okviru rashoda poslovanja (rashodi za intelektualne i osobne usluge), a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine te je za navedeni iznos trebalo povećati vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Odredbom članka 18., stavka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., propisano je da trošak nabave nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak upotrebe. Isto je propisano i odredbom članka 111., stavka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023. te koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za usluge stručnog nadzora građenja evidentirati u poslovnim knjigama u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine, u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *U vezi s nalogom da se u poslovnim knjigama rashodi za nabavu roba, radova i usluga za koje je prethodno isplaćen predujam, evidentiraju u trenutku primitka računa za isporučenu robu, radove ili usluge, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je nalog izvršen te da su rashodi za nabavu nefinancijske imovine po računu za isporuku sedme brodice po Ugovoru o gradnji gumenih brodica sa stakloplastičnim dnom U-22/00097 evidentirani u poslovnim knjigama u ukupnom iznosu računa (rashodi nisu umanjeni za iznos ranije plaćenog predujma). Nadalje, Ministarstvo obrazlaže da je nakon izmjene Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 108/20) i Okružnice Ministarstva financija, zatražilo uputu Ministarstva financija o načinu evidentiranja predujmova za EU projekte te da je Ministarstvo financija dostavilo uputu prema kojoj se kod uplate predujmova za EU projekte odmah evidentiraju prihodi i rashodi, a da je na usmeni upit na koji način treba evidentirati ostale predujmove, Ministarstvo financija odgovorilo da se trebaju pridržavati upute koju su dobili za evidentiranje predujmova za EU projekte.*

U vezi s nalogom da se rashodi za usluge stručnog nadzora građenja evidentiraju u poslovnim knjigama u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine, u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo navodi da je nalog izvršen te da je nakon završetka izgradnje zimovnika u Opatovcu u listopadu 2024., za cjelokupni iznos troškova nadzora gradnje u iznosu od 88.177,71 euro uvećana vrijednost zimovnika u Opatovcu (Temeljnica 725/2024).

3. Rashodi

- 3.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.564.793.447,63 eura.

Vrijednosno značajniji odnose se na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 1.173.446.867,72 eura koji čine 75,0 % ukupnih rashoda i izdataka, ostale rashode u iznosu od 226.586.821,63 eura koji čine 14,5 % te subvencije u iznosu od 94.636.385,64 eura koje čine 6,0 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni su u iznosu od 3.680.989,24 eura. U okviru navedenih rashoda, rashodi za usluge upravljanja školskim brodom (dalje u tekstu: brod) ostvareni su u iznosu od 435.047,57 eura. Navedeni rashodi ostvareni su na temelju zaključena dva Ugovora za usluge upravljanja školskim brodom Kraljica mora s jednim trgovačkim društvom (dalje u tekstu: upravitelj broda). Ugovorom za usluge upravljanja školskim brodom Kraljica mora koji je bio važeći od konca listopada 2022. do konca listopada 2023., između ostalog, ugovorena je jedinična cijena raspreme (privremeno povlačenje broda iz plovidbe) u iznosu od 1.459,95 eura po danu i jedinična cijena plovidbe/stajanja /pozicioniranja s učenicima/nastavnicima/putnicima s najmanje sedam članova posade u iznosu od 398,17 eura po danu. Prema Ugovoru za usluge upravljanja školskim brodom Kraljica mora koji je bio važeći od konca listopada 2023. do konca listopada 2024., jedinična cijena raspreme iznosi 780,00 eura po danu, a jedinična cijena plovidbe/stajanja/pozicioniranja s učenicima/nastavnicima/putnicima s najmanje sedam članova posade ostala je nepromijenjena. U skladu s navedenim Ugovorima, upravitelj broda mjesečno je dostavljao račune o obavljenim uslugama Ministarstvu, kojima su priložena izvješća o obavljenim uslugama.

Prema dostavljenim izvješćima o obavljenim uslugama za 2023., brod je 230 dana bio u raspremi, a 135 dana u plovidbi/stajanju/pozicioniranju s učenicima/nastavnicima /putnicima s najmanje sedam članova posade.

Ministarstvo je u 2023. s obrazovnim ustanovama u svojstvu korisnika školskog broda (pomorske škole i visoka učilišta) i upraviteljem broda zaključilo tri ugovora o korištenju školskog broda za obavljanje plovidbene prakse. Prema navedenim ugovorima, ugovoreno je korištenje broda za obavljanje plovidbene prakse u razdoblju od 6. veljače do 17. veljače i od 27. veljače do 28. travnja 2023.

Prema dostavljenim mjesečnim izvješćima o obavljenim uslugama upravljanja broda, za određene dane u veljači, lipnju, listopadu i studenome 2023. upravitelj broda je u izvješćima naveo dane sa statusom plovidbe/stajanja/pozicioniranja s učenicima /nastavnicima/putnicima s najmanje sedam članova posade, a prema zaključenim ugovorima s obrazovnim ustanovama spomenuti dani nisu navedeni kao dani za obavljanje navedene usluge, odnosno plovidbene prakse na brodu.

Podaci o danima plovidbe i danima raspreme iz evidencija u brodskom dnevniku razlikuju se od mjesečnih izvješća o obavljenim uslugama (na temelju kojih je napravljen obračun troškova i ispostavljeni su računi Ministarstvu za usluge upravljanja školskim brodom). Tako je, između ostalog, u listopadu i studenome 2023. prema brodskom dnevniku brod bio u raspremi 36 dana, a u dostavljenim izvješćima o obavljenim uslugama upravitelja broda navedeno je da je za spomenutih 36 dana brod bio u plovidbi s najmanje sedam članova posade.

U navedenim slučajevima, za određene dane u veljači, lipnju i listopadu upravitelj broda je ispostavio Ministarstvu račune za obavljene usluge upravljanja brodom u manjem iznosu za 1.061,78 eura po danu, a u studenome 2023. u manjem iznosu od 381,83 eura po danu u odnosu na ugovoreno, jer su obračunane usluge za dane plovidbe/stajanja/pozicioniranja s učenicima/nastavnicima/putnicima umjesto usluga raspreme, a koje su ugovorene u višem iznosu u odnosu na dane plovidbe/stajanja/pozicioniranja.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti kontroliranju mjesečnih izvješća upravitelja broda o obavljenim uslugama, kako bi se osiguralo da se usluge plaćaju prema stvarnim danima korištenja broda te u slučajevima odstupanja zatražiti od upravitelja broda obračun stvarno obavljenih usluga. Nadalje, nalaže plaćanje usluga upravljanja školskim brodom u skladu s ugovorom za usluge upravljanja školskim brodom.

Ugovorima za usluge upravljanja školskim brodom Ministarstvo se obvezalo s upraviteljem broda do 15. u mjesecu za naredni mjesec dogovoriti okvirni plan korištenja broda u kojem će biti naznačeno u kojem će statusu, u skladu s troškovnikom, brod biti za svaki dan u narednom mjesecu. Navedeni okvirni plan korištenja broda je izrađen za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 30. travnja 2023., a nije izrađen za preostalo razdoblje od 1. svibnja do konca 2023. Tijekom 2024. brod je bio u raspremi te je napravljen plan korištenja broda.

Prema obrazloženju odgovorne osobe iz Uprave sigurnosti plovidbe, brod se nalazi u raspremi od početka 2024. do vremena obavljanja revizije (siječanj 2025.), zbog opasnosti koje snasti mogu proizvesti uslijed naprezanja kod plovidbe, što ugrožava sigurnost učenika, studenata, putnika i posade broda. Radovi na sanaciji snasti do vremena obavljanja revizije nisu ugovoreni. Iako se brod nije koristio u 2024., ostvareni su rashodi za usluge upravljanja školskim brodom u 2024. u iznosu od 324.339,80 eura.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti da se radovi na sanaciji broda obave u što kraćem roku kako bi se brod stavio u funkciju za potrebe obavljanja plovidbene prakse.

- 3.2. *Ministarstvo u vezi s uslugama upravljanja školskim brodom u Očitovanju navodi da će, uzimajući u obzir da postojeći okvirni sporazum uskoro istječe, u pripremi natječajne dokumentacije za provedbu novog postupka nabave usluge upravljanja školskim brodom Kraljica mora uzeti u obzir sve uočene probleme i izmjene odgovarajućih propisa koje su se dogodile u međuvremenu, a koji nisu bili obuhvaćeni prethodnom natječajnom dokumentacijom, kako bi se osiguralo postupanje u skladu s preporukama Državnog ureda za reviziju u odnosu na potpunu usklađenost svih stvarnih načina korištenja broda i onih koji su utvrđeni ugovorima. Nadalje, u vezi s preporukom poduzimanja aktivnosti da se radovi na sanaciji broda obave u što kraćem roku kako bi se brod stavio u funkciju za potrebe obavljanja plovidbene prakse, Ministarstvo navodi da je nakon dva neuspješna postupka javne nabave obnove snasti na školskom brodu Kraljica mora pokrenut i treći postupak koji je u završnoj fazi, da je izabran izvođač radova, a na odluku o odabiru nije izjavljena žalba te da je trenutačno u tijeku potpisivanje ugovora, što znači da će vrlo brzo započeti realizacija projekta obnove snasti na školskom brodu nakon koje bi brod ponovno bio spreman za plovidbu i obavljanje plovidbene prakse učenika i studenata pomorskih učilišta.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2018. 2021.	P	Poduzeti aktivnosti za izmjenu i dopunu Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru na način da se utvrde kriteriji za ocjenu gospodarskih razloga opravdanosti za ugovaranje iznosa koncesijskih naknada koji su veći od minimalnih, odnosno od propisanih početnih iznosa koncesijskih naknada.	31. ožujka 2024.	provedeno
2.		2021.	N	Donijeti pravilnik kojim će se propisati visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz u skladu s odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.	31. prosinca 2023.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2021.	N	Evidentirati vrijednosti nefinancijske imovine u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana i obavljati ispravak vrijednosti dugotrajne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. siječnja 2023.	provedeno
4.		2021.	N	Uskladiti podatke o vrijednosti potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. siječnja 2023.	provedeno
5.		2021.	N	U poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za koncesijsku naknadu prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. siječnja 2023.	provedeno
6.		2021.	P	U dogovoru s Ministarstvom financija poduzeti aktivnosti u cilju omogućavanja unosa podataka o koncesijskim naknadama za koje je odobrena odgoda plaćanja u Registar koncesija.	31. ožujka 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
7.		2021.	N	Utvrđiti podatke o zemljištu i pravnu osnovu evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva te prema utvrđenom stanju provesti daljnje postupke kako bi podaci o imovini u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili realno iskazani.	30. studenoga 2023.	djelomično provedeno
8.		2021.	N	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	31. siječnja 2023.	provedeno
9.		2021.	N	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.	31. siječnja 2023.	provedeno
10.	Rashodi i izdaci	2021.	P	Redovito obavljati kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava (kontrola na licu mjesta), s obzirom na to da se kapitalne i tekuće pomoći unutar općeg proračuna doznakačavaju korisnicima svake godine iz sredstava državnog proračuna u značajnom iznosu.	31. siječnja 2023.	provedeno
11.		2021.	N	Poslove iz djelokruga Ministarstva obavljati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima te preispitati mogućnost obavljanja poslova iz djelokruga Ministarstva preraspodjelom na zaposlenike Ministarstva u skladu s odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, a pružateljima usluga dodjeljivati iznimno i samo u slučaju kada ih ne mogu obavljati zaposlenici Ministarstva.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
12.	Imovina	2021.	N	Zatražiti od društva Croatia Airlines d.d. izvješća o namjenskom trošenju sredstava prema zaključenom ugovoru te obavljanje kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava, s obzirom na to da su društvu Croatia Airlines d.d. doznakačena značajna proračunska sredstva na temelju ugovora o dioničarskom zajmu.	31. ožujka 2023.	provedeno
13.	Javna nabava	2021.	P	Naputkom o internoj proceduri za provođenje nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda u EOJN RH, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka javne nabave.	1. siječnja 2023.	provedeno

Obrazloženje naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s danim nalogom da se utvrde podaci o zemljištu, pravna osnova evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva te da se prema utvrđenom stanju provedu daljnji postupci kako bi podaci o imovini u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili realno iskazani, Ministarstvo je na temelju dostupne dokumentacije kojom raspolaže utvrdilo da je zemljište evidentirano u poslovnim knjigama u početnom stanju 1999. u to vrijeme Ministarstva pomorstva, prometa i veza. U svibnju 2023. Ministarstvo je uputilo dopis Ministarstvu financija i Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te u studenome 2023. elektroničku poštu Državnom uredu za reviziju sa zamolbama za suradnju kako bi se utvrdili podaci o zemljištu i pravna osnova evidentiranja vrijednosti zemljišta u poslovnim knjigama Ministarstva. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2024.) Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine se nije očitovalo o mogućim saznanjima u vezi s lokacijom i vlasništvom zemljišta, a Državni ured za reviziju je naveo da ne posjeduje financijska izvješća subjekta prije 1999. U prosincu 2023. Odjel za knjigovodstvo Državne riznice Ministarstva financija elektroničkom poštom predložio je Ministarstvu da se prije pokretanja postupka otpisa navedenog zemljišta u poslovnim knjigama pričeka zbog moguće provedbe funkcionalnosti katastra prema nazivu vlasnika, a čiji je postupak u tijeku. Ministarstvo i nadalje nema knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je navedeno zemljište evidentirano u poslovnim knjigama početkom i koncem 2023. u iznosu od 250.880,69 eura. (redni broj 7.)
- U vezi s nalogom da se poslovi iz djelokruga Ministarstva obavljaju u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima te da se preispita mogućnost obavljanja poslova iz djelokruga Ministarstva preraspodjelom na zaposlenike Ministarstva, u srpnju 2023. donesen je novi Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva. Navedeni Pravilnik donesen je na temelju Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (Narodne novine 6/23), kojom su definirani poslovi koje obavljaju zaposlenici Uprave za EU fondove i strateško planiranje, a vezano za provedbu programa i projekata financiranih iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Fonda solidarnosti EU i CEF-a. Pravilnikom je sistematizirana ustrojstvena jedinica Sektor za praćenje provedbi projekata i programa EU te Odjel za podršku provedbi projekata i programa EU. Navedeni novoustrojeni Odjel pruža stručno-tehničku podršku provedbi projekata dajući stručne savjete i mišljenja. Tijekom 2023. putem natječaja i premještaja u Upravi za EU fondove i strateško planiranje zaposlena su četiri djelatnika. Ministarstvo je tijekom 2023. koristilo vanjske usluge strateškog nadzora i tehničke pomoći za poslove iz djelokruga Ministarstva u značajno manjem opsegu u odnosu na prethodne godine (u 2021. ostvareni su rashodi u iznosu od 2.662.318,32 eura, u 2022. u iznosu od 906.362,39 eura, a u 2023. u iznosu od 146.826,07 eura). (redni broj 11.)

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji su djelomično provedeni.

- 1.2. *U vezi s nalogom koji se odnosi na utvrđivanje podataka o zemljištu i pravnu osnovu evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva, Ministarstvo u Očitovanju navodi da na prijedlog Ministarstva financija da se prije pokretanja postupka otpisa zemljišta za koje Ministarstvo nema dokumentaciju pričuva uvođenje nove funkcionalnosti katastra za pretraživanje prema nazivu vlasnika, često provjerava je li najavljena funkcionalnost katastra uvedena.*

Ministarstvo u Očitovanju na nalog u vezi s obavljanjem poslova iz djelokruga Ministarstva u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima, navodi da je u fazi odobrenja Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kojom su definirani poslovi koje obavljaju djelatnici Uprave za EU fondove i strateško planiranje, a vezano za provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Fonda solidarnosti EU i CEF-a. Nadalje, Ministarstvo navodi da je Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture pripremljen te da će biti odobren nakon usvajanja Uredbe. Također, navodi da su tijekom 2024. u Upravi putem internog premještanja zaposlena dva djelatnika, dok su putem natječaja zaposlena tri djelatnika (natječaj raspisan 20. listopada 2023. – Narodne novine 122/23 i natječaj raspisan 24. siječnja 2024. – Narodne novine 9/24). Osim toga, navodi da je ustrojen Odjel za podršku provedbi projekata i programa EU koji pruža stručno-tehničku podršku provedbi projekata na način da daje stručne savjete i mišljenja te da su djelatnici koji su raspoređeni na radna mjesta u Odjelu za podršku provedbi projekata i programa EU već prošli edukacije u području javne nabave, a da svi djelatnici prolaze cikluse edukacija vezano za EU fondove. Zaključno, Ministarstvo navodi da u Upravi za EU fondove i strateško planiranje nisu sklapani ugovori za uslugu Tehničke pomoći Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.